

Tiszántúli Független Újság

politikai napilap

„Az erdélyi kérdés elodázhatatlan“

— írja egy belga lap

Egész legénységével elsüllyedt egy angol torpedóromboló — Angol-román ellentét híre a német olajszállítások miatt

Sorozatos bombatámadásokat hajtottak végre a szovjet repülők

Brüsszel, január 24. (Magyar Távirati Iroda.) A velencei találkozó utóhangjaként az Agence Belge párizsi táviratában megállapítja, hogy az erdélyi kérdés Magyarországra nézve életbevágóan fontos probléma, amelynek megoldását vég nélkül elodázni nem lehet.

Párizs, január 24. (Magyar Távirati Iroda.) A „Havre Eclair“ c. tekintélyes francia vidéki napilap J. G. Hurault tollából érdekes cikket közöl, amely igen rokonszenves hangon foglalkozik Magyarországgal és a magyar problémákkal. A cikk emlékeztet arra, hogy

Magyarországot a legsúlyosabban megcsontította a békeszerződés, pedig, mint a magyarok hangoztatták, a tőlük elrabolt földeken fajtestvéreik vannak többségben.

A szerző megállapítja, hogy az elszakított magyar részek kultuszát

őszinte meghatódással szemlélte. Ami a szomszéd államokat illeti, a szerző örömmel mutat rá, hogy immár szívéllyessé vált a magyar-jugoszláv viszony. Sokkal nehezebb dolog, írja a cikkíró, kibékíteni a magyarokat a románokkal, akik

ma urai annak az Erdélynek, amelyre a magyar bánkódás és egyben a magyar reménysek ma főleg irányulnak.

Párizs, január 24. (Magyar Távirati Iroda.) A Havas iroda az alábbi Bernből keltezt hírt közölte: A román kormány az a rendelete, amelynek értelmében haditerületnek nyilvánították az Erdélyben lévő Nagyvárad és Kolozsvár városokat, mely benyomást kelteit magyar körökben. A Basler Nachrichten budapesti távirata arról számol be, hogy a magyar fővárosban Magyarország ellen irányuló tüntető gesztusnak tekintik a román kormány lépését.

pok arról számolnak be, hogy Románia egész olajtermését átengedi Németországnak. Mértékadó angol helyen azt hangoztatják, hogy ilyen esetben Nagybritannia gyökeresen megváltoztatja Romániával szemben eddig követett politikáját. Egyes lapok lehetségesnek tartják, hogy Anglia megszünteti a Romániába irányuló nyersanyagszállításait, de fennáll annak a lehetősége is, hogy visszavonja Romániának adott garanciáját.

Ugyanennek a fővárosi lapnak helsinki szerkesztője jelenti, hogy gróf Ciano olasz külügyminiszter meghívta Károly román királyt Olaszországba.

London, január 24. (Havas.) Az angol sajtót élénken foglalkoztatják azok a hivatalosan meg nem erősített híresztelések, hogy Románia Berlin nyomása alatt Németországgal gazdasági egyezményt kötött és ennek értelmében az ország vas- és acélteljesítésének legnagyobb részét és egész kőolajtermelését a harmadik birodalomba szállítja. Az angol lapok egyhangúan rámutatnak arra a körülményre, hogy e hírek valóságos eseten Angliának meg kell változtatnia Romániával szemben követett politikáját. A lapok hangsúlyozzák, hogy a német-román gazdasági szerződés kibővítése összeférhetetlen Románia

és a szövetséges kormányok között fennálló szoros kapcsolatokkal. — A szövetséges államok a katonai kezességén kívül, mely szemmel láthatóan hozzájárult az ország megvédéséhez, megkönnyítették az angol és francia birodalomból Romániába irányuló kivitelt is. A Daily Express diplomáciai szerkesztője szerint Románia esetleg figyelmeztetni fogják, hogyha — mint a hírek mondják — rágaszkodik a Németország felé irányuló szállítások növeléséhez, többé nem számíthat a szövetségesek segítségére. Jelenleg titokzatos hírek terjednek arról, hogy Károly király Németország érdekeinek megfelelően újjászervezi a román ipart. (MTI)

London, január 24. (Havas.) A Román Távirati Iroda azzal a hírrel kapcsolatban, hogy Romániában petróleum vállalatot állítanak fel, az alábbi hivatalos közleményt adta ki:

A kőolaj kérdés rendezése és az új hivatal létesítése beletartozik a kormány az országos termelés emelésére és rendezesére irányuló átfogó tervébe. Hasonló hivatalt szerveznek meg a bányász- és fémipar részére is. Ezek az intézkedések kizárólag román érdekből történnek és ezért külföldön semmiféle nyugtalanosságra sem adhatnak okot. (MTI)

Pusztító bombazápor a finn városok ellen

London, január 24. A salla fronton akcióbá léptek az első svéd önkéntes csapatok. Ezen a frontszakaszon jelenleg kisebb csatározások folynak.

Az előrenyomuló finn csapatok egy elhagyott erdei táborban négyszáz megfagyott orosz katonát holttestét találták.

Az oroszok fokozott légi tevékenysége tovább folyik. Tegnap Közép- és Dél-Finnország ellen intéztek heves légi támadásokat és a bombazápor harminc polgári személy halálát okozta.

A finnek három szovjet gépet lőtték és három további bombavetőgépet is megsemmisült. A finn városok lakossága a nappalok legnagyobb részét a légvédelmi óvóhelyeken tölti.

A rendőrség kötelezi a lakosságot, hogy nappal lehetőleg ne hagyja el a fedezéket.

A városi lakosság naponta legfeljebb egy vagy másfél órát tölthet a légvédelmi fedezéken kívül.

A háború egyik következménye az is, hogy a finn munkaadó- és munkásképviseletek a legnagyobb egyetértéssel igyekeznek fokozni a termelést, legutóbb megértő hangú tárgyaláson tisztázták a munkaviszony egyes kérdéseit.

Svédországból nagymennyiségű ruháneműt küldtek a finn csapatok részére. Ugyancsak Svédországból harminc új mentőkülönményt indítanak útnak Finnországba.

Kiéleződött az angol-román viszony az olajtermés Németországba való szállítása miatt

London, január 24. A ma reggeli lapok, különösen a Daily Telegraph és a Daily Herald feltűnő formában foglalkoznak Románia magatartásával és azt írják, hogy a német-román olajegyezmény megkötése súlyos bonyodalmakkal fenyegethet. Szemére veti Romániának, hogy olyan egyezményt kötött Németországgal, amely az angol érdekeket súlyosan sérti.

A romániai olajforrások nagyrésze ugyanis angol, francia és amerikai kézben van. Ennek ellensúlyozására Németország elérte, hogy Romániában bevezették az állami kényszergazdálkodást és ellenőrzést, aminek következtében az angol, francia és amerikai társaságok a termelt olajmennyiségeket kénytelenek lennének Németországnak szállítani.

A Daily Telegraph hangsúlyozza, hogy Románia magatartását illetően angol körökben súlyosan itélik meg. A Daily Herald szerint számolni kell azzal, hogy az angol kormány levonja a helyzet konzekvenciáit és megszakítja Romániával a gazdasági

együttműködést, sőt szó lehet végső esetben a Romániának adott angol garancia visszavonásáról is.

Budapest, január 24. Az egyik fővárosi lap londoni szerkesztőségének jelentését közli, amely szerint várakozóan diplomáciai bonyodalom keletkezett abból, hogy egy angol cirkáló átkutatta a tengeren az Asama Maru japán hajót és annak a fedélzetén utazó 21 német matrózt őrizetbe vette. A japán kormány tegnap lépéseket tett az angol nagykövetségen és követelte a japán hajók átkutatásának megszüntetését valamint a 21 matróz szabadon bocsátását. London ezzel szemben arra az álláspontra helyezkedett, hogy eljárása minden tekintetben a nemzetközi jognak megfelelő cselekmény volt. A londoni értesülés szerint a japán flottát készenlétebe helyezték, hogy elejét vegyék hasonló incidenseknek.

Ugyancsak londoni jelentés számolt be arról, hogy komoly diplomáciai bonyodalommal fenyeget a német-román olajegyezmény. Egyes angol la-

Ma 5-7-9 órákor
TOLSÓ KATAL
(Gaal Franc)
és

KARTYÁS BANDITA
Holnap:
RACSNELKÜLI BORT

DETMENY
zdasági ügyes
24-én, sze
oshaza k
ziton is fe
it, hogy az
m megjelenni szivesk
en, 1940. január 23.

DETMENY. Értesitem a
hogy a gazdasági ügyes
ben állott 6 személyes
gépkocsi eladó. A gépk
menfeld tér 5. sz. alatti
ben a nappali órákban
kinthető. A gépkocsi
állapotban
további
kiszáraz
evő birtok
zdasági
tti iktatói
1940. január
ik.

1939. VI. HIRDETME
Földművelésügyi Min
1939. F. M. sz. rend
késztetésével a bab, lenc
szállításának engedélyez
Közlem a város érdeke
hogy a m. kir. Földm
ter Ur fenti számú re
bem a kévtől
m kiadó
let. Belig
1937. old
ppen egész
(kivételesen
ra általános
borsó és zöldség
vása útján előállított
lomba hozható. Deb
17. Polgármester.

Ujságban hétkö
eresen számotnak, f
próhirdetéseket este
49. szám. — Tel

okmány
fotokóp
késztől
okmány
Műszaki
Ferenc
bérház.

Éllátás

Hungária-p
Debrecen, Feren
59. szám. Telefon
Családi otthon, k
ha, a k

amely harminc
kodik, eladó; vas
átvételéhez pénz
restetik Cim a k
ban.

A szerkesztés
adásért felelős
LEVENTE.
nos: Tiszántúli
ság
Kár

A szerkesztés
adásért felelős
LEVENTE.
nos: Tiszántúli
ság
Kár

D3

A3

B3

D2

A3

C4 A4 D4 B5

6

A6

D3

C5

B5 D4

4 D3

A3

2

Tanner vészkiáltása:

»Így nem mehet sokáig, mert nincsenek vadászrepülőgépeink«

Róma, január 24. A Popolo di Roma helsinki különtudósítója beszélgetést folytatott Tanner finn külügyminiszterrel, aki többi között a következőket mondta:

— Mi nem akartuk ezt a háborút és mindent elkövettünk, hogy legkülönbözőbb engedményekkel kielégítsük Szovjet-Oroszországot. Minthogy Szovjet-Oroszországgal 1945-ig érvényben lévő támadástkizáró egyezményünk volt, reméltük, hogy nem támadnak meg bennünket és sikerül

békés megégyezést létesítenünk. Ennek ellenére a szovjetoroszok megtámadták bennünket és reánk kényszerítették a háborút, amelyben saját csapatainkra és fegyvereinkre számíthatunk.

Igy azonban nem mehet sokáig, mert nincsenek vadászrepülőgépeink.

Bár lakosságunk szelleme kitűnő, szükséges, hogy a szovjetrepülők tevékenysége, amely rémületet kelt az egész országban, megszünjön.

Négy kórházat bombáztak az orosz repülők

Helsinki, január 24. (Finn Távirati Iroda.) A szovjetorosz repülőgépek keddi támadásuk során különböző helyeken

négy kórházat bombáztak és egy orvost és hét betegpótlót megölték.

A kórházak feltűnő jelzései a derült időben tisztán látszottak. (MTI)

Helsinki, január 24. A Havas-iroda kiküldött tudósítója jelenti:

A finn városokat bombázó szovjetorosz repülőgépek bombái igen sok áldozatot követeltek Hyainsalmi városban. Bombatalálat ért egy kórházat.

Itt két orvos és kilenc betegpótló életét veszítette.

Nurmisan 100 kilogramos bomba taláta az helyorségi kórház övöhelyét. Egy főorvos és több beteg, összesen tizenkilenc ember, meghalt; igen sok beteg súlyosan megsebesült. A szovjetorosz repülőgépek a kórház bombázása után alacsony szállyal, géppuskával tüzeltek a városra. Kedden tíz helysére összesen

400 bombát dobtak a szovjet repülők.

Mintegy tíz épület elpusztult. Kilenc szovjetorosz gépet lelőttek. (MTI)

Összeomlott támadás a Ladoga-tónál

Helsinki, január 24. A Havas-iroda kiküldött tudósítója jelenti:

A Ladoga tóól északra és északkeletre indított szovjetorosz támadás a finnek ellentámadásában összeomlott, jóllehet a szovjet csapatokat a légihaderő és tüzérség is támogatta. A szovjetoroszok a legutóbbi két napon ezen a szakaszon ezer embert veszítettek Killaanjokinal és ugyanannyit Aittojoki vidékén, Summa és Merkjärvi között a karéliai arcvonalon. Egy szovjet zászlóalj rohamra indult abban a reményben, hogy meglepje a finneket, de csak kétszáz méternyire közelíthette meg a finn vonalakat, ott megsemmisült. A finn csapatok igen sok légvédelmi löveget zsákmányoltak, amelyeket a karéliai arcvonalra szállítottak.

A Ladoga tó szakaszán fontos hadműveletek kialakulása várható. — Egyébként szintén a Ladoga tónál drámai eset játszódott le.

Kétszáz szovjetorosz katona fegyvertelenül felemelt karra közeledett egy hatvan emberből álló finn osztághoz. Amikor a finnek a magukat megadó katonákat a finn vonalak felé irányították, a szovjet katonák csoportjából hirtelen golyószórával tüzelni kezdtek rájuk és mintegy ötven fiukat megölték. Néhány perccel később a finn tüzérség megsemmisítette a szovjetorosz csoportot.

A sallai arcvonalon nem változott a helyzet. A szovjet csapatok megérsített állásokba húzódtak. Merka-

A párisi finn követ Lebrun elnökénél

Páris, január 24. (Havas.) Lebrun köztársasági elnök keddi délután fogadta Holma párisi finn követet. (MTI)

Helsinki, január 24. (Havas.) Jó hírrészből származó értesülés szerint hat amerikai repülő érkezett egy finn városba. Nevüket nem jelölték meg. Egyik közülük 19 éves fiatalember, egy másik már résztvett a világháborúban. A harmadik Wincnt Schmidt zredes, aki harcolt a spanyolországi polgárháborúban. (MTI)

Osló, január 24. A Finnországban

dolgozó svéd külföldi közele szerint a helsinki nagy kórház teljesen megégett. A többi kisebb mozgókórház, amely az arcvonal közelében működik, szintén zsúfolva van és az orvosok éjjel-nappal dolgoznak. A sebesülteket az ország belsejébe viszik, amint állapotuk azt megengedi, de helyüket állandóan újabb és újabb sebesültek foglalják el. A svéd mozgókórházakat eddig nem érte bombatalálat. (MTI)

Kalkutta, január 24. (Havas.) Az Indian Jute Mills indiai jutafonó és szövőgyára elhatározta, hogy a finn

kormányának egymillió homokszálat ajándékozik. (MTI)

Róma, január 24. (Magyar Távirati Iroda.) A Corriera della Sera helsinki jelentése szerint Finnországba egyre nagyobb számban érkeznek a külföldi önkéntesek. Az ország északnyugati

Ismét elsüllyedt egy angol torpedóromboló

London, január 24. (Havas.) A tengerügyi hivatal közli: A tengerügyi hivatal titkára sajnálattal jelenti, hogy az Exmouth torpedórombolót (parancsnoka R. S. Senson) megtorpedózták, vagy aknára futott. Attól tart, hogy senki sem maradt életben a hajón. A rokonokat értesítették.

Az Exmouth az ötödik angol torpedóromboló, amelyet a háború kezdete óta elsüllyesztettek. (MTI)

London, január 24. Az Exmouth angol flottalavezető, amelynek pusztlulását a tengerügyi hivatal éjféli után jelentette. 1934-ben készült Portsmouthban. Építése 330.000 fontba került, 11 ágyuja közül öt 12 és fél centiméteres, hat pedig kisebb kaliberű volt. A hajó parancsnoka, R. S. Benson kapitány, a múlt héten kapott magas kitüntetést a német tengeralattjárók elleni harcokban elért sorozatos sikereiért.

Az Exmouth az ötödik angol torpedóromboló, amely a háború kezdete

résében most is öt önkéntes dandár van alakulóban. Ezek közül kettő svéd önkéntesekből, egy norvég, egy dán, az 5. pedig különböző nemzetek fiaiból alakulnak. Az ötödik nemzetközi dandár zászlóit az olasz színeket választotta.

te óta elsüllyedt. Legelső a Duchess volt, 130 emberélet vesztéséggel, második a Gipsy, 31 halottal, a harmadik a Blanche, két halottal, negyedik a Grenville, nyolc halottal. Az Exmouth 175 főtől legénységéből senki sem maradt életben.

Párizs, január 24. (Havas.) A tengeraltjáró háború ismét kiéleződött. Kedden ismét két támadást intéztek német tengeralattjárók ellen. Illetékes francia tengerészeti körökben hangsúlyozzák, hogy az egyik támadást francia hadihajók hajtották végre s a másik alkalommal az angolok voltak a támadók. (MTI)

London, január 24. A német rádió tegnap közölte, hogy négy tengerész, akik a múlt héten elsüllyesztett angol tengeralattjárókon teljesítették szolgálatot, német fogságba kerültek. Mint már jelentettük, a három angol tengeralattjáró legénységének négy tisztje és több mint húsz tengerésze is fogságba került.

Angol hadihajó ismét feltartóztatott egy japán gőzöst

Tokió, január 24. (Német Távirati Iroda.) Az egész japán sajtó nagy felháborodással jelenti, hogy egy angol hadihajó ismét feltartóztatott és akkutatótt egy japán gőzöst. Honolulu közelében egy angol torpedóromboló megállásra szólította fel a Taszuta Marut és bizottságot küldött fedélzetre. Közvetlenül a hír érkezése után sűrűs értekezletet tartottak a külügyi hivatalban, amelyen a véderő képviselői is résztvettek. A Domei iroda jelenti, hogy a külügyi hivatalhoz tartozó körök felfogása az, hogy Anglia magatartása a tegnapi komoly vizsgálmeztetés után Japán hihetetlen lebecsülését jelenti, ami nem marad következmények nélkül. Az angol-

ienes mozgalom Japánban állandóan növekszik. (MTI)

Sanghái, január 24. (Havas.) A hollandiai Sadangban tizenöt német titokban felszállt a Muchine Aru japán teherhajóra. Az illetőket észrevették és eltávolították, mielőtt a hajó felszedte horgonyait. (MTI)

Izszambul, január 24. (Bud. Tud.) Kedden bocsátották vízre az első lö-rörországban készült tengeralattjárót, amelyet német mérnökök felügyelete mellett teljes egészében török hajógyár épített. Rövidesen hozzáfognak a második tengeralattjáró megépítéséhez amelyet azonban már török mérnökök tervei szerint készítenek.

London visszautasította az amerikai tiltakozó jegyzéket

London, január 24. (NST) Az angol kormány alaptalannak nyilvánította és visszautasította a washingtoni kormány panszjegyzékét, amely tiltakozott az ellen, hogy az amerikai hajókat feltartóztatják Gibraltáron s napokon át vizsgálják szállítmányukat. Az amerikai jegyzék főleg amiatt panaszkodott, hogy ez a vizsgálat az Egyesült Államok lobogója alatt közlekedő hajóknál sokkal

tovább tart, mint például az olasz hajóknál. Az angol válaszigyzék szerint ez valóban így van, de csak azért, mert az olasz hajók többnyire egyfajta árut szállítanak s az olasz tisztek mindenképpen igyekeznek megkönnyíteni az angol ellenőrző közegek munkáját, amivel szemben az amerikai hajók inkább darabárut szállítanak s az amerikai tisztek „állandóan akadékoskodnak”.

A japán nagykövet tárgyalása a washingtoni külügyi hivatalban

Washington, január 24. (Havas.) Horinucci japán nagykövet hosszú megbeszélést folytatott az amerikai japán kereskedelmi kapcsolatokról Berleivel, aki Hull és Welles távollétében a külügyi hivatalt vezeti.

A nagykövet az eszmecsere végzetével újságírók előtt kijelentette, reméli, hogy a két ország kereskedelmi kapcsolatai rendes mederben tovább folynak a szerződés pénteki lejártá után is. Ezenkívül megerősítette azokat a tokiói lapjelentéseket, amelyek szerint Japánban rendeletet tesznek közre a Japánba irányuló amerikai kiviteli cikkekre jelenleg érvényben lévő díjszabások tartásáról.

Horinuccinak a külügyminiszter helyettesével folytatott megbeszéléséről amerikai politikai körökben az a vélemény alakult ki, hogy Japán igyekszik előkény magatartást tanusíta-

ni az Egyesült Államokkal szemben és el akar kerülni minden olyan cselekményt, amely alkalmas arra, hogy a jelenlegi kereskedelmi szerződés lejártá után gazdasági megtorlásokra adjon alkalmat.

Belgrád, január 24. (Magyar Távirati Iroda.) A Politika értesülése szerint az európai államokban akkreditált japán nagykövetek és követek február elején közös értekezletet tartottak. Hasonló értekezletet már két ízben tartottak, mégpedig Olaszországban és Törökországban. A mostani értekezlet színhelye Zürich, Budapest vagy Belgrád lesz.

A Politika értesülése szerint az értekezleten előreláthatólag szóvateszik az Amerikai Egyesült Államok, Olaszország és a Vatikán bekeakcióját, amelyhez állítólag Japán is csatlakozni kíván.

Jugoszlávia a magyar-bolgár kapcsolatok

Belgrád, január 24. (Magyar Távirati Iroda.) A „Pravda” hosszú cikket közöl a magyar-bolgár gazdasági és kulturális kapcsolatokról. A cikk abból indul ki, hogy néhány óta magyar kereskedelmi bizottság Szófiában, hogy új kereskedelmi szerződés megkötéséről tárgyaljon van arról, hogy a közeljövőben a légügyi küldöttség látogasson el Szófiába a Budapest-Szófia közvetlen kapcsolatok lehetőségeinek tanulmányozása végett. A cikk hozzáfűzi, hogy

Francia magatartásához

Párizs, január 24. (Magyar Távirati Iroda.) Churchill beszédében semleges államok közvéleményét gyakorolt kedvezőtlen hatása kiközösztelt Párizsban politikai diplomáciai körökben. Francia igyekeznek elszáratni a Churchill-nyomán támadt félreértések hangsúlyozzák, hogy a nemzet-sajtó egyrésze milyen téves értelműt ad az angol tengerészeti hírt kijelentésének és szándékát Churchill sohasem gondolt arra, hogy a mértékadó francia kormány, vagy amolyan magatartást tájon.

FRICHTER: Az ellenség kudarabolt

Berlin, január 24. (NST.) A birodalmi belügyminiszter Weizsäcker kedden este másodsor ismét tartott azoknak az ünnepségek keretében, amelyeket Weizsäcker Thüringia fővárosában abból a lómból rendeztek, hogy ezelőtt vel itt jutott először kormány- nemzeti szocializmus. A miniszter szédében rámutatott arra, hogy metország ellenségeinek háború kitűzése a birodalom megalázásáért darabolásra irányulnak.

Olyan békeszerződéseket követ Anglia és Franciaország, amelyek

Német gépek

London, január 24. (Havas.) dán délélti repülőgépek jele meg a Shettland szigetek felől hiszik, hogy német bombázó repülőgépek a déli részén voltak. Légiriadót rendeltek el, 31 percig tartott. Az angol vadrepők a levegőbe emelkedtek. A bombákat is dobtak az ellenségrek, ez azonban még nem biztos tudják, hogy 3 ellenséges gép részt a vállalkozásban. (MTI)

Havazás, ónos

Hazánkban a nap folyamán a déli részén volt lényegtelen csapadék, amely este Kaposvárra kén meg tartott. Este különben északkeleti részén a felhőzet kissé bomlott. Egyébként mérsékelt, nántul nyugati és középső részén élénkebb északkeleti szél kezdődött. A hőmérséklet napközben általában —2, —4 fokra emelkedett és csak az ország északnyugati részén süllyedt a —5 fokig.

Jóslás: Élénkebb északkeleti szél több helyen, főként az ország déli részén kisebb havazás, esetleg ónos hőmérséklet alig változik.

— Hosszú idő óta rékvó betörés természetesen „Ferenc József” kezét nagyon szívesen iszák és a gyors, biztos és mindig kellemes hajtó hatását általában dícsérik. Kérdemec meg orvost!

Jugoszláv vélemény a magyar-bolgár kapcsolatokról

Belgrád, január 24. (Magyar TI.) A holnapi keltezésű „Pravda” hosszú cikket közöl a magyar-bolgár gazdasági, politikai és kulturális kapcsolatokról. A cikk abból indul ki, hogy néhány nap óta magyar kereskedelmi bizottság ülésezik Szófiában, hogy új kereskedelmi szerződés megkötéséről tárgyaljon. Szó van arról, hogy a közeljövőben magyar légügyi küldöttség látogasson el Szófiába a Budapest—Szófia közvetlen légi kapcsolatok lehetőségeinek tanulmányozására végett. A cikk hozzáfűzi, hogy ez a

két hír bolgár körökben igen jó benyomást keltett. A „Pravda” ezután részletesen ismerteti a magyar-bolgár kereskedelmi viszony fejlődését különös figyelemmel a legutóbbi esztendőkre, s látogatja az árucseréforralom lehetőségeit is, amelyeket szerinte állandósítani kellene. A gazdasági kapcsolatok kiépítését nagymértékben megkönnyíti Magyarország és Bulgária kitűnő politikai viszonya és a békes revízió közös célkitűzése. (MTI)

Francia magyarázat Churchill beszédéhez

Párizs, január 24. (Magyar Távirati Iroda.) Churchill beszédének a semleges államok közvéleményére gyakorolt kedvezőtlen hatása csodálkozást keltett Párizsban politikai és diplomáciai körökben. Francia részben igyekeznek elszüntetni a Churchill szava nyomán támadt félreértéseket és hangsúlyozzák, hogy a nemzetközi sajtó egyrésze milyen téves értelmezést ad az angol tengerészeti miniszter kijelentésének és szándékainak. Churchill sohasem gondolt arra, — mondják a mértékadó francia helyek, — hogy a semleges kormányainak ilyen, vagy amilyen magatartást diktáljon.

Egyenes őszinteséggel akarta feltárni a tényleges helyzetet és azokat a veszélyeket, amelyeknek a kicsiny hatalmak mostani magatartásukkal és az összefogás fontosságának felismerésével önkénytelenül is kiteszik magukat.

A nyugati nagyhatalmak teljes mértékben tiszteltben óhajtják tartani a semlegesek függetlenségét és cselekvési szabadságát, de egyben érvényesnek tartják azt a fellogást, amely szerint a semleges szemléletű álláspontjára helyezkedő kishatalmak felette állnának az európai eseményeknek.

FRICK MINISZTER: Az ellenség kegyetlenül fel akarja darabolni Németországot

Berlin, január 24. (NST.) Frick birodalmi belügyminiszter Weimarban kedden este második ízben beszédet tartott azoknak az ünnepségeknél keretében, amelyeket Weimarban, Thüringia fővárosában abból az alkalomból rendeztek, hogy ezeltől 10 évvel itt jutott először kormányra a nemzeti szocializmus. A miniszter beszédében rámutatott arra, hogy Németország ellenségeinek háborús célkitűzései a birodalom megállítására és szétdarabolására irányulnak.

Olyan békeszerződéseket követel Anglia és Franciaország, amelyek kegyetlensége még a versaillesi békediktátumot is felülmúlja és az 1648. évi westfáliai békehez hasonlóan darabolná fel a birodalmat. Németország azonban szilárdan kitart a végső győzeleméig és

német békét akar teremteni Európában, amely minden nép számára biztosítja hogy tehetségének és képességeinek megfelelő életérben kifejleszthesse erőit. Ezért minden németnek teljesítenie kell kötelességét, bárhová is állították.

Német gépek Shetland fölött

London, január 24. (Havas.) Szerdán délelőtt repülőgépek jelentek meg a Shetland szigetek fölött. Azt hiszik, hogy német bombázógépek voltak. Légiradót rendeltek el, amely 31 percig tartott. Az angol vadászgépek a levegőbe emelkedtek. Alliólag bombákat is dobtak az ellenséges gépek, ez azonban még nem biztos. Ugy tudják, hogy 3 ellenséges gép vett részt a vállalkozásban. (MTI)

London, január 24. (Havas.) Újabb értesülések szerint a Shetland szigetek fölött elrepült német gépek 4 bombát dobtak a sziget kevéssé lakott részére. Két további bomba egy ház romjaira esett. A légitámadás nem okozott kárt. Azokat a híreket, amelyek szerint egy, a Shetland szigetek magasságában hajózó gőzöst bombatalálat érte volna, nem erősítették meg. (MTI)

Havazás, ónososó

Hazánkban a nap folyamán a nyugati megyékben, a Kisalföldön és az ország déli részén volt lényegtelen csapadékkal járó havazás, amely este Kaposvár vidékére még tartott. Este különben hazánk északi részén a felhőzet kissé felbomlott. Egyébként mérsékelt, a Dunántúl nyugati és középső részén kissé élénkebb északi, északkeleti szél uralkodott. A hőmérséklet napközben általában —2, —4 fokra emelkedett és este is csak az ország északnyugati részén süllyedt a —5 fokig.

Jóslás: Élénkebb északkeleti szél, — több helyen, főként az ország déli részén kisebb havazás, esetleg ónosó. A hőmérséklet alig változik.

Hosszú idő óta fakvó betegek a természetes „Ferenc József” keserűvizet nagyon szívesen isszák és annak gyors, biztos és mindig kelloles hasajtó hatását általánosan dícsörik. Kérdéme meg ott van!

TÖRÖK-NÉMET KERESKEDELMII EGYZEMÉNY
Ankara, január 24. (Német Távirati Iroda.) A török kereskedelmi miniszter ter kijelentette a sajtó képviselői előtt, hogy küszöbön áll egy német-török kereskedelmi egyezmény aláírása. — A megégyezés a mindkét részről megállapított árakra terjed ki és 15 millió birodalmi márkára szól. Az egyezményt nem kötik határidőhöz. (MTI)

AZ EGYETEMI ÉNEKAR DEBRECENBEN

Budapest, január 24. A Budapesti Egyetemi Énekkar, amely három ízben járt Finnországban és a finn énekkarok egész sorát látta vendégül Budapesten, szívügyének tekinti a finnek megsegítésére irányuló mozgalmat és sorozatos hangversenyek jövedelmét, valamint közreműködésének tiszteletdíját a mozgalom javára ajánlotta fel. Február 11-én Debrecenben, 25-én Nyíregyházán énekel az Egyetemi Énekkar a finnek javára. (MTI)

Vásároljon MOST az IDÉNYVÉGI VÁSÁRUNKON

szövetet, selymet, mosóárút mert egyes cikk árát 20-30-40 %-al szállítottuk le! KLEIN DIVATHÁZ.

Egy zsák helyett kénytelen volt egy szekér szenet lopni az Arany Bika tolvaja

Az Arany Bika Rt. nevében dr. Sziilágyi Béla igazgató feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettes ellen, aki a szálloda részére érkezett szénszállítmányt megdézsmálta. Előadta feljelentésében, hogy még a pályaudvari rakodóban loptak a szénből. A rendőri nyomozás rövid idő alatt sikerrel járt. Sikerült elfogni a tettest Birki Sándor téglavetőbeli napszámos személyében. Kihallgatása során kiderült, hogy a szénlopást különlegesen érdekes körülmények közt követte el. Birki Sándor a pályaudvari rakodó közelében tartózkodott. Ugyanott volt szekerével egy fuvaros ismerős is, aki szintén a Téglavetőben lakik.

abba akarta hagyni a lopást, amikor odalépett hozzá az Arany Bika szálloda megbízottja, aki a szénszállítmány felügyeletével volt megbízva. — Maga Ménes Lajosnak fuvaroz? Birki ijedten rávágta: — Igen. — Na, akkor csak gyorsan lapátolja tele a szekeret és vigye be a szenet a gépházba — adta ki az utasítást a felügyelő.

A szálloda megbízottja ugyanis azt hitte, hogy Birki az Arany Bika fuvarozási vállalkozójának, Ménes Lajosnak a munkása. Ezért adta ki az utasítást a napszámosnak, hogy siessen a munkával. Még a szállítási bécát is a kezébe adta.

Birki most már kénytelen volt telerakni szenel a szekeret és amikor alaposan megtelt, elindult hazafelé. Persze, nem a Bika gépházába, hanem hazavitte a szenet, azután a szekeret és lovat eljuttatta tulajdonosához.

A pályaudvaron akkor derült ki a furcsa lopás, amikor megérkezett Ménes Lajos igazi fuvarozója. Ezután tették meg a feljelentést a tolvaj ellen, akit rövid idő alatt sikerült kézrekeríteni.

A rendőrség kihallgatta Birki Sándort, aki nyomorával védekezett. Az eljárás lopás címén megindították ellene.

Két hónapi fogházra ítélték a nagyanyát, aki elásta unokáját

Néhány hónappal ezelőtt az egyik fancieskai tanyát megvásárolta egy gazdálkodo. A tanya területén újabb épületeket emelt és a pinceátások során egy csecsemőholttest került napvilágra. Azonnal értesítették a hatóságokat és a megindult nyomozás során tisztázódott, hogy a gyermeket esztendővel ezelőtt elásták a földbe. Az orvosi megállapítás szerint a gyermek halálát erőszakos beavatkozás okozta.

reggel, hogy a leánynak gyermeke lett. Ezért vitte ki a csecsemőt férje hazaérkezése előtt egy másik helyiségbe, ahol aztán a szerencsétlen újszülött megfulladt.

A törvényszék megállapította Kis Sándorné bűnösségét és két hónapi fogházbüntetésre ítélte. Az ítéletben Kis Sándorné megnyugodott és azonnal meg is kezdte büntetésének kitöltését.

INGYEN REPÜLHET, AKI GYÜJTI A REPÜLŐBÉLYEGET!

Hungária filmszínház
MA UTOLJÁRA
LESLIE HOWARD
és
JOAN BLONDELL
nagyszerű vigjátéka
a Szerelmi számtan
Előadások: d. u. 5, 7, 9 órakor!
HIRADÓ!

Hadviselés télen

A felületes szemlélő azt hiszi, hogy a hadviselés egyszerűen a fegyverek mérközése. Pedg korántsem az. Sikere számtalan tényező függvénye. Befolyásolja a földrajzi tényezők, a katonai politikai lehetőségek, a népből rejlő erkölcsi erő, a kultúrívó, az anyagi felkészültség, a katonai kiképzés foka, a néprajzi adottságok, a közlekedési hálózat és nem utolsósorban az időjárás.

Hogy mit jelent az időjárás, a tél befolyása, azt a legjobban az orosz- finn háború bizonyítja. A tél, a nagy hideg és a hó általában akadályként hat a hadviselésre. Neha egészen megbénítja az.

A régi időkben rendszerint nyáron háborúztak. A 30 éves háborúban pl. a hideg idő beállásával az ellenfelek "téli szállásokra" vonultak vissza és tavaszig egymással nem bántották. A világháború négy tele is viszonylag csendesen telt el. A hadviselő felek erősitették állásukat és erőt gyűjtöttek. A mostani "nyugati hadszíntér" eseménynéküi égenek is valószínűleg lényegtelen indoka az, hogy a felek a telet nem tartják alkalmasnak nagyobb hadműveletek megindítására.

Mi a tél gátló ereje? Korántsem az, hogy a katonák "fáznak". A katonák a háborúban sokat fázhatnak, éheznek, szomjaznak, szenvednek, sőt: véreznek is, mégis van háború. A tél nem annyira az egyes embert küzdi le, hanem a vezetést. A hó megbénítja a közlekedést. Ezzel a nagyobb egységek mozgását, szállítást és ellátását, problémakussá teszi. A vezetés nem képes terveit számítása szerint végrehajtani. A csapatok nem érnek el idejében helyükre, a szállítónak nem torlódások állnak elő, a csapatmozgások rendszere megbomlik és az anyagi utánszállítás megbénul. Már pedig az erők tervezésében időben összehangba hozott összevonásról oly nélkülözhetetlen feltétele egy-egy hadművelet megindításának, mint az, hogy az anyagi ellátás, az élelem, a lösz, az üzemanyag és kötszerutánpótlás folyamatosága biztosított legyen.

De a tél nemcsak a csapatmozgást és utánszállítást gátolja, hanem a lezúzó másba is. Befolyásolja a hadsereg szervezését, a harceszközök alkalmazását és a csapatok felszerelését is.

A nagy hóban a kerek járművek nem jutnak előre. A kocsik helyett szántalpak kellene. A gyors előretűrés érdekében pedig a csapatok egy részéből siosztagokat kell szervezni. Jellemzően domborodik ki a tél hatása a jelenlegi háborús finn hadseregnél. A finnek — amikor tavak befagytak, — nagy leleményességgel, síelő és korcsolyázó zászlóaljkat állítottak fel. Ezzel a hóban és jégen legjobban kihasználható mozgékonyasághoz jutottak.

A tél korlátozza a gyors csapatok alkalmazását. Megbénítja a lovasságot és leállítja a motoros alakulatokat. A nagy hóban a lovasság a terepen nem tud mozogni és így alkalmazás szempontjából értéktelenné válik. A motoros alakulatok pedig — melyek a modern háború egyik legfélelmetesebb harceszközök képezik — sokszor ugyancsak menésképp elemné válnak. A nagy hóban elmerülnek és motoruk (hűtővizük) befagy.

A nagy hidegek a hadsereg felszerelésénél is kiegészítéseket tesznek szükségessé. A csapatok "téli felszerelés" kapnak. Ki ne emlékezne a világháború szavettereire, érmelegítőkre, fűvédőkre, "Jäger" alsóruhára, meleg kesztyűre, amelyeket itthon kötöttek az asszonyok és küldtek otthoni szeretetsomagként a harctérre?

A fehér havon minden mozgás jobban szembe tűnik. Ezért a téli felszerelés kiegészítéseként, a hóól elűző színű egyenruhák fölé, fehér vászonköpenyeket, lepedőket borítanak.

Az időjárás — mint a finnek esetében látjuk — sokszor egészen valószínűtlen sikerek forrása lehet.

A tél fokozottabb követelményeket támaszt a vezetővel és a csapattal szem-

ben. Főlénybe az erkölcsileg erősebb kerül. Erre a főlényre azonban a csapatotokt állandó neveléssel, szoktatással és edzéssel elő kell készíteni.

A magyar katonai vezetés a téli háború különleges szempontjait szintén számbaveszi. A hadseregben belül intenzív sikképzés folyik. Ennek a lehető sége a Kárpátalja visszatérével nagyban fokozódott. Az eddig évenkénti Máraházaán megtartott katonai siverse nyek ennek a munkának termékei.

A honvédség edző és kiképző munká-

ja azonban egymagában nem elegendő. A tél hadviseléséhez a népet is hozzá kell szoktatni. Honvédelmi érdek, hogy a polgári lakosság, főleg fiatalok, a hideggel szemben edzett és a téli sportokban járatos legyen. Mert csak ez, — egész nemzeti előkészítéssel érhető el, hogy a hadsereg — ha arra alkalom adódik — csapatának minél nagyobb részét foglalhassa össze gyors és ügyes siosztagokba és a maga számára is kihasználhassa a tél meglepetéseket tartogató lehetőségeit.

Saját fiát verte agyon egy nagyszöllősi gazda

Kassa, január 24. Ivanyina Mihály 61 éves nagyszöllősi lakos második feleségére, Olenára akarta ráírtni ingatlanait. Emiatt állandó nézeteltérés volt László nevű fiával, ekivel egy házban laktak. 1936 október 1-én reggel 3 órakor az öreg Ivanyina felkelt, mert Királyházára akart utazni. Az előszobában fiával találkozott, újabb szóváltás támadt közöttük, mely verkedéssé fajult. Ivanyina Mihály kemény husánggal erős ütést mért fia fejére, aki a földre bukott, elkapta apja lábát és vad birkózás kezdődött, melyben az öreg maradt a győztes.

Ivanyina Mihály a nála lévő fegyverekkel szétromcolta a fia fejét,

közben ő is sérüléseket szenvedett. A gyilkos apa ezután önként jelentkezett a csendőroknél.

A huszti kir. törvényszék hat évi fegyházra ítélte szándékos emberölés miatt Ivanyina Mihályt, aki a büntetésből már három esztendőt kitöltött.

A kassai kir. ítélőtábla Majoros dr. büntető tanácsa most tárgyalta a bűnügyet. Kriskó Miklós dr. táblabíró referálta a gyilkosságot. A kir. ítélőtábla úgy találta, hogy a bűnügynek vannak megkiderítetlen részletei és ezért elrendelte a bizonyítás kiegészítését.

Megszűnik a vidéki főkapitányság?

Érdekes hír a rendőrség decentralizációjáról

Budapest, január 24. A belügyminisztériumban már hónapokkal eze őtt az a terv merült fel, hogy a honvédelmi törvénnyel kapcsolatban tervezett készítenek a rendőrségi központosításról. A legújabb tervek szerint nem a régi állapot visszaállításáról van szó, hanem csupán hat-nyolc főkapitányhelyettes rangban lévő főtisztviselő "rendőrségi szemléőként" látná el a közigazgatási kapcsolatot a minisztérium és a vidéki rendőrkerületek között. Ezek az új állások természetesen csak főkapitányhelyettesi rangot elért rendőrfőtisztviselőkkel tölthetők be s vagy a szemléő vagy a kerületi főellenőrző címet kapnák.

A kiszivárgott hírek szerint a vidéki

főkapitány állását eltörlik és helyette a központosítás során lépnek munkába a rendőrségi szemléők vagy főellenőrök. Ezeknek az állomásai:

Pécs, Szeged, Debrecen, Szekesfehérvár, Miskolc, Szombathely, Kassa és Pestvidék lesz. Hogy a minisztérium mikor és miként határoz, azt még nem lehet tudni. A tájékozódások során kikérték a véleményét valamennyi magasrangú és vezetőállásban lévő rendőrtisztviselőnek és a hozzászólások igen sok szempontból világították meg a reform szükségességét. Többen nem adtak kedvező véleményt a központosításról, de az élet szükségessége és fontos nemzetvédelmi érdekek a reform gyors keresztülvitelét kívánják.

Vásárlási könyvet kötelesek vezetni az ékszerészek, óráskok, drágakőkereskedők, antik tárgyak eladásával foglalkozók

A belügyminiszter a vagyonbiztonság megóvása érdekében fontos közzétett rendeletet intézett valamennyi rendőrhatalósághoz. A rendelet lényege az, hogy az ékszerészek, ezüst, vagy aranyáru gyártásával foglalkozó üzemek, drágakőkereskedők, óráskok, zsidbarusok, felszerelési tárgyak árusai, régiségkereskedők stb. saját költségükön a rendőrhatalóság által meghatározott adatok bejegyzésére alkalmas vásárlási könyvet kötelesek vezetni s ezt a könyvet hitelesítés céljából kötelesek a rendőrhatalóságnak bemutatni.

Ebbe a könyvbe be kell vezetni minden magánégyentől származó és megvásárolt aranyból, vagy ezüstből készült ép, vagy tört alakban lévő tárgyat, fémből készült dísz tárgyat, befoglat, vagy foglalat nélküli drágakövet, használt, vagy használatlan állapotban lévő ruhaneműt, szőrmét, értékesíthető gépet (írógép, fénypezógép stb.), gépkocsikat (ke-rekparkatréz, gépjármű alkatrészt), vagy egyéb felszerelési tárgyat, ritka könyvet, képet, antik tárgyat, zalog-és letétjegyet, a felismerhetőség szempontjából jellegzetes tulajdonságuk

Olcsó lakásra nincs gondja, Ha megszáll a METROPOLE-ba! PESTEN, VII. RÁKÓCZI UT 58. Kényelmes, meleg folyóvíz, telefonos szobák P 5.—től. Remek konyhával, világított fűtőberendezéssel, hangulatos cigányzenével várja kedves vendégeit a volt miskolci BÖCZÖGÖ. E hirdetés felmutatója a szobákról 10% engedményt kap.

pontos feljegyzésével. Ha a kereskedőknek az a gyanújuk, hogy az értékesítésre felkínált tárgyaknak nem az eladók a jogos tulajdonosok, a rendőrhatalóságot nyomban, de feltűnés nélkül értesíteni tartoznak.

A rendelet áthágói kihágást követnek el és 100 pengőig terjedhető pénzbüntetéssel büntethetők.

A rendeletbe ütköző kihágás feletti első fokú a kapitányságnak a rendőri büntető bírósággal megbízott tisztviselője, második fokú a vidéki főkapitány, harmadfokú pedig a belügyminiszter bírósága.

Nagyszerű "Testvér a testvérért" előadások a gör. kat. népiskolában

Az elmúlt héten két szépen sikerült népművelési előadást is volt a görög katolikus elemi iskolában. Az első alkalommal Mátyás József g. kat. tanító tartott irodalmi tárgyú előadást 70 gyönyörű színes Dorré-illusztráció kíséretében, bemutatván Allighieri Dante „Póköl” című világhíradalmi remekét, igen nagy számú közönség előtt.

A második népművelési előadás műsorát a gör. kat. legényegylet nagyszerű műkedvelő gárdája adta. Sashegyi Sándor ügyvezető igazgató bevezető szavai után Suta István szavalta el Petőfi „Élet vagy Halál” című, ma is időszerű költeményét osztatlan sikerrel. Ezután Mátyás József gör. kat. tanító tartott érdekes előadást északi testvéreinknek, különösen a finneknek történetéről — az őskortól napjainkig — s a most dúló finn-orosz háborúról is megemlékezett.

Sipos Béla mély hatást kiváltva adta elő Mátyás József „Munkácsi legenda” című új-irredenta költeményét nagy előadókészséggel. Zsíros József Sajó-verseket szavalt nagy sikerrel. Végül Molnár János, Laczkó Gyula és Karsai Anci játszották el Mátyás József „Tálatkozás a munkácsi Két szamar vendéglobben” c. víg egyfelvonásos új darabját igen nagy sikerrel.

Az önként adott fillérekből mind az első, mind a második előadást 10-10 pengő gyűlt össze a „Testvér a testvérért” akció céljaira.

Itt említjük meg, hogy a jövő vasárnap, 28-án délután 5 órakor a gör. kat. elemi iskolában (Vigkedvű M. u. 4.) Mátyás József ismét előadást tart 100 színes művészeti diaprozítívval Kriztus életéről.

Helyőrségi altiszti bál

Városszerte nagy érdeklődés előzi meg a debreceni helyőrségi honvéd altiszti kar által, vitéz dési Bajnóczy József tábornok fővédnöksége alatt — a Horthy Miklós repülőalap javára — rendezendő nagyszabású táncestélyt.

A bál előkészítésére kijelölt rendező bizottság teljes felkészültséggel munkába állott és így a névreszólag meghívók számküldése is a közeli napokban megtörténik.

Meghívók igényelhetők az altiszti ismerősök útján.

A játékos célra való különös tekintettel nemcsak az altiszti kar nagy testülete, de a város társadalmának széles rétege is élénken érdeklődik a bál iránt, annál is inkább, mert ez a bál rendelkezni fog mindazon kellemel, melyek a jó mulatáshoz szükségesek. Lesz ott táncos bőven, tágas férőhely a táncolóknak, katonazene, cigányzene, mind-mind olyan tényezők, amelyek egyszerre ritkán kerülnek össze.

A fentiek mellett a bál rendezősége oly csekély (1.50 P) belépődíjat állapított meg az altisztek zártkörű táncmulatságára, hogy a meghívottak mind egyikeknek módjában legyen ilyen szórakozási lehetőségek mellett egy nagyszerű bál éjzaka emlékével távozni.

Hószünet a K...

Budapest, január 24. A képviselőház szerdán délelőtt a közlekedési akadályok miatt nem tartott ülést. Huszoninterpellációt jegyeztek be, amelyek ilyenformán a jövő hét szerdáján foglalomondani a képviselők. A képviselőház...

Amikor Borah totta Eckhardt T alapján a kisanellenes

Az amerikai közélet egyik legérdekesebb és legjellegzetesebb alakja, Borah szenátor 74 esztendőskorában meghalálta Magyarországra számára nem vesztéséget jelent, mert politikai és látsása és igazságszerellete a legnagyobb szükségben tette a magyar ügyévé és azóta sokszor foglalt határozást a trianoni igazságtalanságok ellen. Halála szomorú alkalmával nem érdektelen rövid történelmi visszapillantást vetni arra az időre és körülményekre, melyek között Eckhardt Tibor közbenjárására Borah szenátor megdalyozott egy Magyarország ellen nyuló igazságtalanságot és felkelő igazság érzete Magyarország nagy rájává tette.

Mint ismeretes, még 1927-ben im meg Amerikában az az újabb akció, amely a világélelem előmozdítását célú és végeredményben létrehozta a Kellogg-paktumot. Tudott dolog, hogy Kellogg-paktum a nemzetek közötti börtöt akarta kizárni, illetőleg a hátrús kezdeményezések lehetőségét megnehezíteni azáltal, hogy a Népszöveg révén a megtámadottak a nem érdekeiket különös erkölcsi, anyagi, sőt anyagi segítségét is biztosítani kíván Magyarországra, mint katonailag abban időben védetlen és a kisanant hatalma által állandóan fenyegetett szék, örömmel csatlakozott a paktum mint általában minden olyan akció, amely a világélelmet kívánja szolgálni.

Az amerikai szenátus, Borah szenátor elnöklésével, a Kellogg-paktum ügyét kapott válaszokat a ratifikációs tárgyalások során, 1928 novemberében és emberben tárgyalta. Az Isteni Gyvelés kegye volt talán, hogy Magyarország névze oly sorsdöntő órák Eckhardt Tibor éppen Amerikában tözködött és a lapokból értesült az, hogy a franciák és a kisanant áll a paktummal szemben azt a rezervációkat fenntartották maguknak, hogy a kisanant nem érinti a francia és a kisanant semleges szerződéseket. A diplomaravaszággal megfogalmazott sakkh első pillanatra ártatlannak és szelíd látszott. Eckhardt azonban már ism a kisanant intrikáit és némi nehézségtöbbnap kutatás után végre megtá azt a szerződést, melyet a franciák kisanant a Kellogg-paktum ellené teljes mértékben és érvényvel fenn a tartani. Ebben a semlegeségi szerződében gondosan és alaposan körülírt Magyarország vonatkozásilag csak az volt, hogy amennyiben Magyarország — akár békes eszközökkel is — a békeszerződés megváltoztatására, hát revizióra törekednék, akkor a kisanant joga van Magyarországra szemben támadóként fellépni s ebben támadó háborúban bármely kisanant lammak a többi államok és maga Franciaország is, kötelesek segítséget nyújtani.

Gyakorlatilag tehát ez azt jelent volna, hogy Magyarországra névze Kellogg-paktum teljesen semmis, s Magyarország nem biztosította meg még támadó háború esetén sem az az előnyöket, melyekkel a Kellogg-paktum javajdonképpen a megtámadott államok javára célozott. Es sem az amerikai, sem az érdekelte államok diplomáciaja nem vette észre azt a támadóborús szándékot, mely végeredmény-

selőházba

különb programozott... Csütörtökön megkezd... érvénybe lépnek a...

Amikor Borah totta Eckhardt T alapján a kisanellenes

Az amerikai közélet egyik legérdekesebb és legjellegzetesebb alakja, Borah szenátor 74 esztendőskorában meghalálta Magyarországra számára nem vesztéséget jelent, mert politikai és látsása és igazságszerellete a legnagyobb szükségben tette a magyar ügyévé és azóta sokszor foglalt határozást a trianoni igazságtalanságok ellen. Halála szomorú alkalmával nem érdektelen rövid történelmi visszapillantást vetni arra az időre és körülményekre, melyek között Eckhardt Tibor közbenjárására Borah szenátor megdalyozott egy Magyarország ellen nyuló igazságtalanságot és felkelő igazság érzete Magyarország nagy rájává tette.

Jó és olcsó

Dermol. Bevált. Nincs vele bajlódás. Rossz iz. - Józsi há...

Belső kölcso

Belgiumban

Belső kölcso

Belgiumban

Belső kölcso

Belgiumban

Belső kölcso

Belgiumban

Belső kölcso

Belgiumban

Hószünet a képviselőházban

Budapest, január 24. A képviselőház szerdán délután a közlekedési akadályok miatt nem tartott ülést. Huszonöt interpellációt jegyeztek be, amelyeket ilyenformán a jövő hét szerdáján foglalkoztatni a képviselőház.

Amikor Borah szenátor meghiusította Eckhardt Tibor felvilágosítása alapján a kisantant egyik magyar-ellenes sakkhúzását

Az amerikai közélet egyik legérdekesebb és legjellegzetesebb alakja, Borah szenátor 74 esztendőskorában meghalt. Halála Magyarország számára nagy veszteséget jelent, mert politikai éleslátása és igazságszeretete a legnagyobb szükségben tette a magyar ügy barátjává és azóta sokszor foglalt határozott állást a trianoni igazságtalanságok ellen. Halála szomorú alkalmával nem lesz érdektelen rövid történelmi visszapillantást vetni arra az időre és körülményekre, melyek között Eckhardt Tibor közbenjárására Borah szenátor magtárgyalozott egy Magyarország ellen irányuló igazságtalanságot és felkeltett igazság érzete Magyarország négy barátjává tette.

Mint ismeretes, még 1927-ben indult meg Amerikában az az újabb akció, amely a világbéke előmozdítását célozta és végeredményben létrehozta a Kellogg-béke paktumot. Tudott dolog, hogy a Kellogg-paktum a nemzetek közötti háborút akarta kizárni, illetőleg a háborús kezdeményezések lehetőségét megnehezíteni azért, hogy a Népszövetség révén a megtámadottak a nem érdeklő államok különös erkölcsi, anyagi, sőt katonai segítségét is biztosítani kívánta. Magyarország, mint katonailag abban az időben védtelen és a kisantant katonai hatalma által állandóan fenyegetett ország, örömmel csatlakozott a paktumhoz, mint általában minden olyan akcióhoz, amely a világbékét kívánja szolgálni.

Az amerikai szenátus, Borah szenátor elnöklésével, a Kellogg-paktum ügyében kapott válaszokat a ratifikációs tárgyalások során, 1928 novemberében és decemberében tárgyalta. Az Isteni Gondviselés kegye volt talán, hogy Magyarországra nézve oly sorsdöntő órákban Eckhardt Tibor éppen Amerikában tartózkodott és a lapokból értesült arról, hogy a franciák és a kisantant államai a paktummal szemben az a rezervációt is fenntartották maguknak, hogy a paktum nem érinti a francia és a kisantant semleges szerződéseket. A diplomáciai ravaszággal megfogalmazott sakkhúzás első pillanatra ártatlannak és szelídek látszott. Eckhardt azonban már ismerte a kisantant intrikáit és némi nehézségek, többnapos kutatás után végre megtalálta azt a szerződést, melyet a franciák és a kisantant a Kellogg-paktum ellenére is teljes mértékben és érvénytelenné akart tartani. Ebben a semlegeségi szerződésben gondosan és alaposan körülírva Magyarországra vonatkozólag csak annyit volt, hogy amennyiben Magyarország — akár békeszerződések megváltoztatására, tehát revízióra törekednék, akkor a kisantantnak joga van Magyarországgal szemben támadóként fellépni s ebben a támadó háborúban bármely kisantant államnak a többi államok és maga Franciaország is, köteles segítséget nyújtani.

Gyakorlatilag tehát ez azt jelentette volna, hogy Magyarországra nézve a Kellogg-paktum teljesen semmis, mert Magyarország nem biztosította volna meg támadó háború esetén sem azokat az előnyöket, melyekkel a Kellogg-paktum tulajdonképpen a megtámadott államok javára célzott. És sem az amerikai, sem az érdekelt államok diplomáciája nem vette észre azt a támadó háborús szándékot, mely végeredményben

munkája különben programszerűen folyik tovább. Csütörtökön megkezdik annak a törvényjavaslataknak a tárgyalását, amelyet a földművelésügyi miniszter nyújtott be a mezőgazdasági legkisebb munkabérekről.

abban a semleges szerződésben, melyet a kisantant politikai a Kellogg-paktummal szemben is fenn akart tartani, Magyarország ellen irányult. Ezt a mérhetetlen veszedelmet Eckhardt Tibor természetesen mindenképpen igyekezett megakadályozni és elejét venni. Legelőször Saotwell-hez, a Carnegie-intézet helyettes elnökéhez és a békepaktum gondolatának felvetőjéhez írt, akit többször vita után sikerült az ügynek meggyőznie. Közben azonban a Washingtonban ülésező szenátus gyors ütemben folytatta a paktum ratifikációs vitáját, nem volt idő halogtatásra. Saotwell azonnal érintkezésbe lépett az intézet elnökével, Murray Buttlerrel, aki azonnal fogadta Eckhardt Tibort, aki feltárta előtte bizonyítékait. Buttler átlátta a valót és telefonon felhívta Washingtonot. A szenátus elnökét, Borah szenátort kereste és kérte meg arra, hogy fogadja Eckhardt Tibort.

Jó és olcsó
Dermol. Beváltja, amitígér.
Nincs vele bajlódás, seafőzés,
rossz íz. - Jólzú használat a

Borah nagy meglepetéssel értesült a kisantant praktikájáról és azonnal fogadta a Washingtonba felutazó Eckhardt Tibort. Izgalmas, sorsdöntő percek voltak ezek Magyarországra nézve, míg Borah szenátor teljesen megértette a helyzetet. Igazságérzete azonnal Magyarország pártjára állította és mint a szenátus elnöke, meghívta Eckhardt Tibort az amerikai szenátus döntő ülésére, hogy módot adjon neki arra, hogy személyesen is felvilágosítsa a szenátorokat arról az igazságtalanságról, melyet — akaratlanul ugyan — de el akartak követni Magyarországgal szemben. Mikor aztán Borah szenátor megtette javaslát, melynek alapján a kisantant feltételeit elutasították, mit sem használt a francia és kisantant nagy konsternációja, minden kísérletük, ravaszkodásuk megtört ezen a sziklaszilárd meggyőződésen, mellyel Borah szenátor a maga lelkiismeretes, tiszta politikájával, éleslátásával az igazság és ezzel a Magyarország oldalára állott.

Halála tehát méltán kelthet Magyarországon ószinte részvétet és döbbenetet. Magyarországnak egy ószinte és nagy barátja távozott az élők sorából, aki messze tengerentúlról is mindig pártfogója, hangoztatója volt a jogos magyar érdekeknek.

Halála tehát méltán kelthet Magyarországon ószinte részvétet és döbbenetet. Magyarországnak egy ószinte és nagy barátja távozott az élők sorából, aki messze tengerentúlról is mindig pártfogója, hangoztatója volt a jogos magyar érdekeknek.

Belső kölcson Belgiumban

Brüsszel, január 24. (Német Távirati Iroda.) Mint hivatalosan közlik, a belga kormány a közeljövőben belső kölcson szándékozik felvenni. A terv közelebbi részleteit a pénzügyminiszter a legfeljebb kormánytanács keddi ülésén ismertette. (MTI)

Lakodalmakra

társas összejövetelekre
vegye igénybe a **PÁLL-söröző** különtermeit!

Lindenberger János felhívása az egyházközségi esttel kapcsolatban

Mint jelentettük, a debreceni római kath. egyházközség február 2-án az Arany Bika szálló dísztermében egyházközségi estet rendez. Dr Lindenberger János prépost, apostoli kormányzó most az egyházközség tagjaihoz a következő körlevelet intézte: — Egyházközségünk, a mult hagyományaihoz híven, az idén is megrendezi egyházközségi estünket az Arany Bika szálló dísztermében f. évi február 2-án, Gyertyaszentelő Boldogasszony ünnepén délután pontosan 6 órai kezdettel. Sikerről az idén is a Debrecent oly igazán magyar lélekkel emlegető nagy Prohászka püspökatyánk közvetlen utódját: Shvoy Lajos m. kir. titkos tanácsos, székesfehérvári megyéspüspök urat megnyernem arra, hogy a manapság olyannyira időszerű feladatról: a világiak apostoloskodásáról, az Actio Catholica nagyszerű célkitűzéseiről apostoli szavakkal szóljon hozzánk, debreceni katolikusokhoz. A mai világnézeti harcok és háborúk közepette talán a legfonto-

sabb defenzív, de egyszersmind offenzív szerepet a keresztény és nemzeti közvélemény kifejező, azt befolyásoló s irányító nagyhatalom, a sajtó játssza. Erről a különösen napjainkban nagyfontosságú tárgyról fog előadást tartani a Központi Sajtóvállalat budapesti kiküldötte, dr Krüger Aladár m. kir. kormányfőtanácsos, v. országgyűlési képviselő, főtárgyaló, ügyész úr, aki országos viszonylatban is kiváló szónok hírében áll. A bevezető, az előadások közé iktatott számokat Tustler Jolán előadóművésznő és az utóbbi időben különös lendületre kapó s kiváló vezetés alatt álló két ifjúsági énekkarunk, a piarista gimnázium fiú- és a Svetits-intézet leánykara fogja szolgáltatni Akos István kegyesrendi tanár úr, illetőleg Veréb M. Aura iskolánövér szakszerű vezetése mellett. — Egyházközségi estünkre Kedves Hiveimet ezennel szeretettel meghívom. — Debrecent, 1940. január 15-én Dr Lindenberger János apostoli kormányzó.

Pecsenyés tállal ütötte agyon az örömapát egy alkalmi költő

Kassa, január 24. Bazum Péter bilkei lakos hazánál 1939 szeptember 19-én lakodalmot volt Bazum leánya ment felhozal. A meghívott vendégek között volt a család régi kedves barátja, Gorzó Péter bilkei lakos, aki külön vidám rigmusokat is szerzett a lakodalom napjára és azokat megfelelő italmennyiség előgyasztása után nagy sikerrel felolvasta.

számmal fennforgó enyhítő körülményekre való tekintettel háromévi fegyházra ítélte Gorzót emberlét miatt. A kassai kir. ítélőtábla dr. Majoros tanácsa tárgyalta az ügyet. A bünessetet Kriskó Miklós dr. táblabíró ismertetle.

Az örömapa, Bazum Péter a tréfás költeményt úgy látzik magára és családjára nézve sértőnek találta, mert kis idő múlva felszólította a helyi költőt, hogy jöjjön át egy szóra a másik szobába.

A vádat Altdorfer István kir. főügyész helyettes képviselte. A tábla helybenhagyta a huszti törvényszék háromévi fegyházra szóló ítéletét.

Gorzó Péter átment. A helyiségben, ahol a pecsenyés tálak álltak az asztalon, Bazum sógora kioltotta a lámpát és a lakodalmat ház férfitagjai alaposan elnászpágolták az alkalmi versíróit.

Kioszeivanov Bulgária céljairól
Izstambul, január 24. (Havas.) Kioszeivanov bolgár miniszterelnök nyilatkozott a „Tan” című istambuli lap szófiai különtudósítója előtt Bulgária helyzetéről és céljairól. Ezek a következőkben foglalhatók össze:

Gorzó véres fejlet jött ki a sötét szobából, az orrát is betörték. Bazum Péter nevetve kérdezte, hogy mitől vérzik az orra?
Gorzót annyira kizozta türelméből a megjegyzés, hogy felkapott egy vaslábat, amelyben kacsapecsenye volt és teljes erővel az örömapa fejéhez vágta, aki szörnyethalt az ütés következtében. A huszti kir. törvényszék a nagy-

- 1. A botgár politika kizárólagos célja a béke fenntartása. 2. A béke fenntartása mellett a szigorú semlegesség megőrzése. 3. Jókapcsolatok fenntartása valamennyi szomszédos állammal. 4. A Bulgáriával szemben a közelmúltban elkövetett igazságtalanságok méltányos és barátságos jóvátetele. (MTI)

Víg színház

Az osztrák filmgyártás utolsó remeke
LUDWIG ANZENGRUBER világhírű regénye:
A KIRCHFELDI PAP
Az emberi és papi önfeláldozás himnusza! — Felejthetetlen, meghatározó történet! — Főszereplők: HANS JÁRAY HANSI STORK
BEMUTATÓ MA!

legyészése
ereszkedőne
értekesítésre felkin
nem az eladók a jo
lik, a rendőrbátóságot
eltűnés nélkül értesít
elet áthágói kihágást
100 pengőig ter
etással büntethetők.
leletbe ütköző kihág
n a kanit
tő bírás
je, más
y, harm
ter bírás
gyisikerü
stivérért” előada
r. kat. népiskol
ült héten két szepen
előadást is volt
elemi iskolában. Az
látás József g. kat. t
almi tárgy előadást
Dorff-illusztáció
ataván Al
ú világt
ú közö
odk népp
r. kat. is
gárdi
ező igaz
Isván szavata
y Halál” című, ma is
ét osztalan sikerre
József gör. kat. tani
adást északi testv
a hímeinek történet
napjainkig — s a n
háborúról is meg
a mely hatást kiváltv
József „Munkácsi leg
edenta kö
ggel. Zsf
nagy s
székő Cyt
Mátyás
Két sz
divonásos t
ént adott fillérekbő
a második előadó
ült össze a „Testve
kció céljaira.
fűjük meg, hogy a j
de délután 5 órakor
kolában (Vigkedvü
József ismét előada
művészeti diazozívív
Hely
altis
szerte nagy érdeklőd
eni helyőrségi honv
viléz dési Bajnóczy
fővédőnkéssége alatt
repülőlap javára —
bású táncestélyt.
előkészítésére kijel
g teljes felkészültség
és így a névreszól
ése is a közeli nap
ívők igé
k útján.
ékony e
nemcsak
de a vá
is Önkén
is inkább, mert ez a
og mindazon kellékk
latásához szükséges
hőven, tágas férőhely
tonazene, cigányzene
tényezők, amelyek e
ruinek össze.
ntiek mellett a bál
ekély (1.50 P) belé
mog az altistat z
ágára, ho
mek mód
lehető
bás éjz

4 C4 A4 D4
6 C6
6 D3 C5
B6 | A5 | B5 L
B4 D3 A3

Hírek

A Tiszántúli Független Ujság politikai napilap. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Ferenc József út 49. szám. — Telefon: 21-52.
Előfizetési ár: Egész évre 28.80, félévre 14.40, negyedévre 7.20, egy hónapra 2.40 pengő. Külföldre ennek a kétszerese. Egyes szám ára hétköznap 8 fillér, vasárnap 20 fillér.

BEVELETES GYÓGSZERTÁRAK:

„Kossuth”, Lux Arnold, Piac uca 26., „Magyar korona”, Káposztássy Géza, Kálvin-tér 15., „Arany János”, Bozók György, Csapó u. 66., „Hungária”, Sz. Szabó Jenő, Vargakert.

— A főispán Budapesten. Lossonczy István főispán Budapestre utazott, ahol hivatalos ügyekben folytat tárgyalásokat. A főispán csütörtökön este már hazérkezett Debrecenbe, mert a pénteki városi kis- és közgyűlést vezeti.

— Róm, kath. egyházmegyei hír. Molnár János orosházi plébánosnak csonka várdegyházmegyei kanonokká történt kinevezésével megüresedett az orosházi plébánia. Az új orosházi plébános kinevezése eddig azért késett, mert a kinevezés jogát gyakorol dr. Lindenberger János prépost apostoli kormányzó szem műtéten esett át és hosszabb időn keresztül kezelték. Beavatottak most úgy tudják, hogy néhány napon belül az orosházi plébánia betöltése tárgyában döntés lesz. Az orosházi új plébános kinevezésével kapcsolatban több úrsejés is lesz, amelyeknek betöltése egy időben fog az orosházi plébánia betöltésével megtörténni.

— Frontharcosok figyelmébe. Ma, i. hó 25-én (csütörtökön) este 7 órai kezdettel rendez hasvi tagértekezletet tartunk, melynek keretén belül a rémhirtérjesztés és az az elleni védekezésről tájékoztató az ügyvezető elnök. — Elnökség.

— Szlovákiába csak 10 márká erepénzt lehet havonként és személyenként áthozni Németországból. Berlinből jelentik: A német birodalmi gazdasági minisztérium december 12-én hozott rendelete szerint egy személy havonként csak 10 márkát vihet ki a birodalomból Szlovákiába. Ennek a rendelkezés megfelelően a Szlovák Nemzeti Bank, valamint valamennyi szlovák pénzintézet, amely valutával foglalkozik, december 11. óta egy személynek állampolgárságára való tekintet nélkül havonta csak 10 márkát válthat be a hivatalos árfolyamra.

— Tizenhat éves fiú rablógylókossága Arad megyében. Aradról jelentik: Az aradmegyei Dieci község határában megdöbent rablógylókosságot történt. Burda Trajan 16 esztendő fiú leütötte Schwartz Mayer 18 éves körösbökényi fiatalembert, egy ismert ottani kereskedő fiát. — A bűntény még napokkal ezelőtt történt, azt azonban csak pénteken reggel fedezték fel, amikor az áldozat holttestét a község határában megtalálták. A csendőrséget az vezette nyomra, hogy a tettes a szerencsétlen fiatalember keztyűjét is magához vette és ezt nála megtalálták. A fiatal gyilkos hétszáz lelt rabolt el.

— Berlinben takarékoskodni kell a gázzal. Berlinből jelentik: (NST) Berlinben a szállítások miatt keletkezett szénhiány következtében annyira fokozódott a gázfogyasztás, hogy a tartalékok felhasználásával sem lehet a gázszükségletet teljesen kielégíteni. A berlini főpolgármester ezért felhívással fordult a német főváros lakosságához, hogy takarékoskodjék a gázzal is és a fürdőszobák gázkalnyait csak szombaton és vasárnap használja, mint ahogy a központi-fűtésű lakásokban is csak ezeken a napokon szolgáltatnak melegvizet. A szénzállítások meggyorsítására a hadsereg és légihaderő számos teherautóját szénzállításra állították be. Rövidesen a helyzet javulása remélhető, tekintettel arra, hogy a hideghullám már szűnőben van.

A növénytermesztés napja a gazdasági szabadakadémián

Dr. Tassonyi Ernő és dr. Soltész Sándor előadása

A Debreceni Gazdasági Szabadakadémia január 27-iki előadása napján dr. Tassonyi Ernő miniszteri osztálytanácsos, a Földművelésügyi Termelési Osztályának vezetője fog előadást tartani a mezőgazdasági termelés időszerű kérdéseiről.

Általában is, de különösen a mai rendkívüli helyzetben tájékozódni kell a gazdaságoknak, hogy melyek azok a tényezők, amelyekre a piacnak és a belső fogyasztásnak szükségük van. A termelés irányítására a földművelésügyi kormánnyal hivatott is így nagy érdeklődéssel tarthat számot a termelési osztály vezetőjének az idevágó kérdésekről tartandó előadása. Tudniok kell a gazdák-

nak, hogy a kedvezőtlen őszi és téli időjárás után fokozottan rendelkezésre álló tavaszi vetésterületeken milyen növények termesztését terjesszék ki, mire van szüksége az ország fogyasztásának, milyen nyersanyagokat vár az ipar és mit igényelnek a kiviteli piacok. Ezekre a kérdésekre remélhetnek a legilletékesebb előadótól feleletet azok, akik a Gazdasági Szabadakadémia szombati előadását meghallgatják.

Ugyancsak az időszerű növénytermesztés-politikai kérdésekről tart e napon előadást dr. Soltész Sándor gazdasági akadémiai tanár is, kiterjeszkedve a talajművelés és talajerőfenntartás terén tennivalóira is.

Házfelügyelők Nemzeti és Gazdasági Országos Egyesületének tagértekezlete

Az elnök megnyitóját után megállapítja a megjelentek számát. A tagértekezleten 82 tag jelent meg. Ezután a számvizsgáló bizottság jelenti, hogy a pénztárgyűlést a legnagyobb részben tartották. A titkár jelentette, hogy a zászlóavatás folyó év március hó 15-én lesz megtartva. Erre a tagok egyhangúlag Baja Mihály költő, nagytisztelőt felkérte, hogy urát választották és kéri, felküldötté a zászló felavatására. Titkár jelentette továbbá, hogy a zászlót már megrendelték, melynek teljes elkészülte 550 pengőbe kerül. Beszámolt a kassai csoport tisztújító közgyűlési kiadványáról, ahol a debreceni üdvözlőt kitörő örömmel fogadták és kérte a

debreceni csoport zászlójának felavatási ünnepélyén a kassaiak minél nagyobb számban való megjelenését, valamint a zászlóság és emlékérmek jegyzését, mit lelkesen megígérték.

Titkár felolvasta a központ levelet, amely a polgármester úrtól érkezett a központhoz, amely hű másolata annak, hogy a házberleti szabályrendelet értelmében a debreceni háztulajdonosoktól mi jár a házfelügyelőknek, ezt a belügyminiszter úrtól kérdezték meg és csak ezután dönt a polgármester úr az ügyről.

Ezután elnök bejelentette, hogy a tisztújító közgyűlés február 11-én lesz megtartva.

— Vállalás ünnepély a Nyútasán. A Péterfia uccai egyházzsúzóhoz tartozó nyútlasi egyházzsúzó körzet február 4-én, vasárnap vállalás ünnepélyt rendez.

— Bárányhús és juhús állandóan kapható Robicséknél. Csapó u. 14. sz.

— Lakatosok figyelmébe. Felhívjuk a lakatosok figyelmét, hogy a lakatos szakosztály f. hó 26-án délután 5 órakor tartja évi rendes közgyűlést az ipartestület tanácstermében. Felkérjük a tagokat, hogy a közgyűlésen pontosan megjelenni szíveskedjenek. Elnökség.

— Beteglátogatás közben ellopja a beteg pénzét. Nyiregyházaról jelentik: Szántó János orosi lakos beteglátogatásba ment Takács János ottani gazdához. Látlátogatás közben Szántó az asztalról ellopja az orvosra kikészített 5 pengőt. Szántó ellen lopás miatt megindult a büntető eljárás. A nyiregyházi büntetőtörvényszék szombaton délelőtt Szántót kétheti fogszámbüntetésre ítélte. A vádlott az ítéletet megfellebbezte, de később jobbnak látta megnyugodni és fellebbezését visszavonni.

— Özek és szarvasok elesését koldulnak... Brüsszelből jelentik: (NST) Verviersből jelentik, hogy a hideg ott egyre fokozódik. A legnagyobb hideget Elsenbornban mérték, ott a hőmérséklet 26 fokig süllyedt fagypontra alá. Más helyeken 17–20 fokos hideget mértek. A dermesztő fagy bűvöveljeik elhagyására kényszeríti az erdők vadait. Özek, sőt szarvasok is ellátogatnak a keleti határvidék és az Ardennes-ek tanyáira és katonai táboraira és eleséget koldulnak.

— Megszűnt Németországban a vasúti kedvezmény. Belgrádból jelentik: A „Putnik” utazási iroda jelentése szerint Németországban eltörölték valamennyi eddig fennálló utazási kedvezményt. — Február 1-től megszűnnek az eddig érvényben volt 60 százalékos kedvezmények a Németországot meglátogató vagy a birodalmon átutazó idegenek és az idegenben élő németek részére. Január 15-től már nem lehet weekend-jeggyel utazni, eltörölték a kiállítások, vásárok és társasutazások alkalmával eddig szokásos jegykedvezményeket.

Szaktanácskésztény
előadó-segédkeket
azonnalra is felveszek
Vágó Sándor
férfi ruha- és női kabátháza

— Gyomor- és bélbajoknál, a máj és az epeutak megbetegedéseinél, reggel felkeléskor egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet kortyontként elfogyasztva igazán remek hasbját. Kérdezze meg orvosát!

— A Péterfia uccai egyházzsúzó február 13-án a Kálvin-tér 5. szám alatt tea-délután tart. A tea-délután dr. Bodonhelyi József klinikai lelkész, a nagyerdői egyházzsúzó körzet vezető-lelkésze ad elő.

— A kerülő leltől egy fiatal fiút. Újfehértóról jelentik: Bolega József újfehértói uradalmi kerülő vasárnap délután szolgálati fegyverével rálőtt Végő Mihály 15 éves fiúra, aki állítólag szembe-helyezkedett vele. Végő Mihályt rendkívül súlyos állapotban vitték be a nyiregyházi kórházba. Bolegát őrizetbe vették annak tisztázására, hogy jogosan használta-e fegyverét, vagy sem.

Gyászrovat

Steier Emília, szül. Steier Cecília szordán élete 52-ik évében Debrecenben elhunyt. Temetése Debrecenből történő szállítást után Nagylétán lesz péntek délután 2 órakor. A szállítást Csurka „Kegyelet” temetkezési vállalat végzi, Dégenfeld tér 2. szám.

Szabados Józsefné Tar Eszter 29 éves temetése csütörtökön délelőtt 11 órakor lesz a Köztemető IV. oszt. terméből ref. egyház szertartása szerint tartandó ima után. Csurka „Kegyelet” temetkezési vállalat végzi, Dégenfeld tér 2. szám.

* CSURKA „KEGYELET” TEMETKEZÉSI VÁLLALAT, Dégenfeld-tér 2. szám. Alapítási év 1905. A debreceni Tisza István tudományegyetemi klinikák szállítója. Telefon: Üzlet: 23-81. Lakás és telep: 11-90. szám.

ÚJ IPAROK

Békési Emília kézműves jellegű iparüzés keretét meghaladó keretben gépi hurkoló, özv. Arva Mihályné idegen munkaadó (segéd, tanonc) alkalmazása nélkül fehérnemű készítő, Varga Eszter női szabó, ifj. Juhász Sándor mézős és hentes, Gulyás István tejtermékek kereskedése, Puskás Elekné kifőző, Buzás Imre cipész, Szabó Gyula illatszerekkereskedő, Kántor József gépjárműbérkocsi, Városi Takarékszövetkezet bank és pénzváltó, Del-Ka Cipőkereskedelmi Rt. lábapoló.

MEGSZÜNT IPAROK.

D. Kiss Juliánna zöldség, gyümölcs, stb. Pécsi Lászlóné női szabó, Kántor József kétfogatású bérkocsi, Kovács Józsefné papír és írószerekkereskedés, Oláh Irma női szabó, Polgári László szatócs, Tarsai Lajos sütő, Tajzi Albert csizmadia, özv. Sárka Józsefné tímár, Szincsik Józsefné tej, tejtermék stb. kereskedés, Szántó Albertné kéz férfi és női ruha stb. kiskereskedés, Szilágyi István fuvaros, Török Mária borjúhús árus, Nagy István ló, sertés és szarvasmarha kereskedő, Tökés Erzsébet női szabó, Vágner Ferencné konyhakerti zöldség-félék kereskedés, Csapó Miklós ácsmester, Wiener Adolf kéz matrác, párna stb. kereskedő, Szabolcs Miklóné korcsma, Agárdi Gyuláné kisenvedéglő, Nagy József üveges, Papp András telephelyről fuvarozó gépjármű bérkocsi, Oláh Lujza kézimunka kereskedés.

Az iparálladékban történt változás feljegyeztetett 90 esetben.

SZÍNHÁZ

Horvay Zsuzsanna volt tagja
Bizonyosan sokan emlékeznek Debrecenben Horvay Zsuzsánváth Arpad első színtársulatának séges tagjára. Horvay Zsuzsanna szerződésének lejártá után B. távozott és a Komédia tagja idei szezon kezdetén nem szer hova se. Nyelvtanfolyamokra gálmanan megtanult angolul és ber végével szerződést kötött szófiai nagy varieté Budapest igazgatójával, hogy egy fél év Szófiába. Most Debrecenben édesanyjának írta Horvay Zsuzsóniába karácsony után érkez a legnagyobb varietében Szilv

A SZÍNHÁZI IRÓDA HIREI
Csütörtökön A), pénteken ben, szombaton, vasárnap délut te és hétfőn este kerül színe szerenád. Szombaton délután helyárral a „Hamburgi megyé.

MOZI Szerelmi szám

(Hungária)
A hollywoodi titkokat aaria Howard új filmje. Igazi mű amelynek az a kiindulópontja, yorki tőkés csoport teljitalom di hollywoodi gyárába megbő a megbízott a Wall-Street fináncszenije, akinek hite elu hazájába is, ahol nagy izgalo jak, miként akar rendet terem hezen boldoguló filmpárban megérkezik egy egészen más találja magát és ha nem vol talpraesett, okos kis lány, dzsziu-dzsicuizni is megtanulja, véget érne karrierje a diszet ban.
Minden idők legnagyobb i zze, Leslie Howard alakítja a ennek a különös történetnek. História talán nem is olyan id de mindenesetre érdekes — ward azonban olyan alakítást hogy egyedül érte érdemes v nézni mégégszser a filmet. Pa an Blondell bájos és megkapó

Filmfutár

Hunyady Sándor pompás sz az Erdélyi kastély hamarosa kum elé kerül a vásznon is forgatókönyvet Grosschmid aki egyáltalán művészi vezet gozik a film felvételeinél. Grosschmid legközelebb m rendező mutatókzik be egy új Címmel is lehet keresni.

500 kemény pengőt fizetett filmvállalat Lestyán Sándornak utas címéért. Lestyánnak ugy kel ezelőtt egyik pesti színpa egy ilyen című vígjátéka Jelle tyán szerencsésjére, hogy ez már korábban a Fox is meg egyik filmje részére.
Mágó Filmellátó Kft.
lett az új neve vitéz Rostháa filmvállalatának, melynek el az Erzsébet, február elején ke embe.

Rádióműsor

Allandó műsorszámok hétköz Budapest I. műsorán:
6.45: Torna. Közlemények. mezek. Étrend. — 10: Hírek. Haragszó. Himnusz. Időjárás. — 12.40: Hírek — 1.20: Idője járás. és vírállásjelentés. — 2 rok. — 3: Arfolyamhírek, — 2

SZÍNHÁZ MŰVÉSZET

Horvay Zsuzsi, a Horváth-társulat volt tagja Szófiában szerepel

Bizonyosan sokan emlékeznek még Debrecenben Horvay Zsuzsira, Horváth Árpád első szintársulatának tehetséges tagjára. Horvay Zsuzsi debreceni szerződésének lejártá után Budapestre távozott és a Komédia tagja lett. Az idei szezon kezdetén nem szerződött sehova se. Nyelvtanfolyamokra járt. Szorgalmasan megtanult angolul és december végével szerződést kötött az egyik szófiai nagy varieté Budapestre járt igazgatójával, hogy egy fél évre kimegy Szófiába. Most Debrecenben tartózkodó édesanyjának írta Horvay Zsuzsi, hogy Szófiába karácsony után érkezett és ott a legnagyobb varietéban Szilveszter est-

te lépett fel magyar költők bulgár nyelvre fordított verseit adva elő. Rendkívüli sikere volt. Azt írta még, hogy Bulgáriában óriási a magyar-barátság. Minden este elhalmozzák nemzeti színű szalaggal átkötött virágcsokrokkal. Aká talában a magyar művészeket nagyon megbecsülik Bulgáriában. Azt írta még, hogy most rendkívül kemény a tél Bulgáriában és így Szófiában is, de az ottaniak szerint hamarosan kitavaszodik és ez a tavasz szinte egyenlő az olaszok gyönyörű tavaszával. Horvay Zsuzsi szerződésének lejártá után május végén jön vissza Magyarországra.

A SZÍNHÁZI IRODA HIREI

Csütörtökön A), pénteken B) bérletben, szombaton, vasárnap délután és este és hétfőn este kerül színpadra „Pusztai szerenádj. Szombaton délután mérsékelt helyárral a „Hamburgi menyasszony” meg.

MOZI

Szerelmi számtan

(Hungária)
A hollywoodi titkokat tárja fel Leslie Howard új filmje. Igazi műteremdarab, amelynek az a kiindulópontja, hogy new yorki tőkés csoport felhatalommal elküldi hollywoodi gyárba megbízottját. Ez a megbízott a Wall-Street legnagyobb üzincsenije, akinek hirtélelt a film hazájába is, ahol nagy izgalommal várják, miként akar rendet teremteni a nehezen boldoguló filmpályában. Amikor megérkezik egy egészen más világban találja magát és ha nem volna ott egy talpraesett, okos kis lány, aki még dzsüi-dzsüci is megtanítja, szomorú véget érne karrierje a diszletek világában.

Minden idők legnagyobb jellemzője, Leslie Howard alakítja a főszerepét ennek a különös történetnek. Maga a história talán nem is olyan izgalmas — de mindenesetre érdekes —, Leslie Howard azonban olyan alakítást nyújt, hogy egyedül érte érdemes volna megéneki megénegyes a filmet. Partnere, Joan Blondell bájos és megkapó.

Filmfutár

Hunyady Sándor pompás színműve az Erdélyi kastély hamarosan a publikum elé kerül a vásznon is. A darab forgatókönyvét Grosschmid Géza írta, aki egyúttal művészeti vezetőként dolgozik a film felvételeinél. Hír szerint Grosschmid legközelebb mint önálló rendező mutatkozik be egy új filmmel. Címmel is lehet keresni.

500 kemény pengőt fizetett a Sláger filmvállalat Lestyán Sándornak a Potyautas címéért. Lestyánnek ugyanis éveket ezelőtt egyik pesti színpadon futott egy ilyen című vígjátéka. Jellemző Lestyán szerencséjére, hogy ezt a címet már korábban a Fox is megvásárolta egyik filmje részére. **Imágó Filmellátó Kft.**

ett az új neve vitéz Rostaházy Károly filmvállalatának, melynek első filmje, az Erzsébet, február elején kerül műtérbe.

Rádióműsor

Allandó műsorszámok hétköznapokon Budapest I. műsorán:
6.45: Torna. Közlemények. Hanglemmek. Étrend. — 10: Hírek. — 12: Harangszó. Himnusz. Időjárásjelentés — 12.40: Hírek — 1.20: Időjárás, időjárás- és vízállásjelentés. — 2.30: Hírek. — 3: Arfolyamhírek, piaci árak.

élelmiszerárak. — 4.45: Időjárás, időjárásjelentés, hírek. — 7.15: Hírek. — 9.40: Hírek, időjárásjelentés. — 0.05: Hírek.

CSÜTÖRTÖK, JANUÁR 25.

Budapest, I.
10.20: „Hogyan jutott az öreg Gedó a mennyországba?” Bartók József elbeszélése. (Felolvasás.) — 10.45: „Tömegtörténet és háziipar.” Fehér Imre m. kir. háziipari felügyelő előadása. — 12.10: Deák László zongorázik. — 12.55: Sztráray Márton énekel zongorakísérettel. — 13.30: Farkas Sándor cigányzenekara. — 16.15: Ruszin hallgatónknak. Szocokov Andrárszsin népdalokat énekel, kíséri Eugén Stepat balalajka zenekara. — 17.15: „Az állami mezőgazdasági birtokok a köz szolgálatában.” Dr. Ruszinó Gábor gazdasági ellenőr előadása. A földművelésügyi minisztérium rádióelőadássorozata. — 17.45: A Rádió Szalon zenekara. — 18.45: „A Greguss-díj” Rédey Tivadar előadása. — 19.25: Korpony Valéria énekel zongorakísérettel. — 19.50: „Téli dal.” Hangjáték egy felvonásban. Irta: Babay József. Rendező: Gyarmathy Sándor. — 20.10: Az Operaház zenekara. Vezényel: Rajter Lajos. — Szünűben, kb. 21—21.10: „A spanyol lovasiskola Magyarországon.” Cs. Szabó Kálmán előadása. — 22.10: I. rész: Magyar tánclemez. II. rész: Külföldi tánclemez. — 23.25: Sárai Elemér cigányzenekara muzsikál, Varga Imre énekel. (Külső közvetítés.)
Budapest, II.
17.15—17.45: Szórakoztató zenekari művek hanglemmezről. — 18.15—18.40: Angol nyelvoktatás. J. W. Thompson előadása. — 19.30: „Egy félreértett magyar tudós.” Dr. Joó Tibor előadása. Bodnár Zsigmondról. — 20: Hírek. Ügőversenyeredmények, hírek szlovák és ruszin nyelven. — 20.25: Hanglemmek — 21.35: Időjárásjelentés.

KÖZGAZDASÁG

ÉRTEKTŐZSDE
A tegnapi lanyhaság után ma nyugodt hangulatban, csendes forgalommal nyitott a tőzsde. Meghatározott irányzat ezel nem alakult ki. Az egyes értékcsoportokon belül sem volt egyéges áralkulás, azonban a vezetőpapírok többségénél inkább árnyalati javulások mutatkoztak.

ARUTŐZSDE
A készáru piacon csekély forgalom mellett ma is tartott volt az irányzat. Az árak nem változtak, csak a tengeri irányzata volt kissé csendesebb és árat 5 fillérrel leszállították. A különféle termékek piacán az árakban nem történt változás. A tengeri tisztántúli 21.15, 21.30 egyéb állomásokról 20.75—20.85, a többi változatlan.

DEBRECENI TERMÉNY-ÉS TAKARMÁNY ÁRAK
Tengeri 19.30—19.50. Lucerna 11.50—13.50. Széna 10.90—11.00. Lohere 12.00. Bükköny 9.50—10.00. Búraszalma 3.00—3.50. Takarmányrépa 3.20.

Megbüntették a tréfacsinálót, aki valótlan házassági hírt közölt egy fiatal lányról

Tavaly történt, hogy egyik debreceni laptársnak szerkesztőségébe Almosdrol beküldtek egy hírt, amely a következőket tartalmazta:
„Gulácsy Teréz és Faluvégi Károly házasságot kötöttek.”

A lap szerkesztőségében gyanútlanul nyomdába küldték a házassági hírt, ami másnap meg is jelent az újságban. Néhány nap múlva azonban kellemetlen fejlemények következtek. Gulácsy Teréz

felháborodott levelet írt a lap szerkesztőségének és tiltakozott házasságának híre ellen. Megírta leveleiben, hogy nem kötött házasságot, még eljegyezve sincs senkivel.

Faluvégi Károlyt nem ismeri, ellenben van a községben egy Károly gyengeelméjű ember, aki a falu végén lakik. Tudatta azt is a szerkesztőséggel, hogy a lap ellen rágalmazás címén eljárást indít, tekintettel arra, hogy a fiktív házassági hír őt közmegeveséneki teszi ki.
Gulácsy Teréz, aki egyébként egy jómódú földbirtokos leánya, beadta a hatóságoknál a feljelentést a lap

szerkesztősége ellen. A különös ügyben megindult a vizsgálat, de maguk az újság munkatársai is nyomozást folytattak, hogy megállapítsák, ki csinálta velük a rossz tréfát. Végre sikerült megállapítani, hogy a házassági hírt az almosdi postamesternek fia, Herkner Imre küldte el a debreceni hírlaphoz.

Ilyen előzmények után került szerdán a büntetőtörvényszék Viszokaytanácsa elé Herkner Imre, aki a föltárgyaláson beismerő vallomást tett. Arra hivatkozott, hogy

jóformán maga sem tudja, miért csinálta a kellemetlen tréfát. Gulácsy Irént éppen, hogy ismerte, sem rosszban, sem jóban nem volt vele.
Egy kis tréfát akart csinálni, de azt maga sem hitte, hogy a debreceni újság leközli a furcsa házassági hírt.
A bíróság bűnösnek mondta ki Herkner Imrét és 100 pengő büntetésre ítélte, de a büntetés végrehajtását három esztendő próbaidőre felfüggesztette. Ezenkívül 500 pengő erkölcsi kártérítésre kötelezte az almosdi tréfacsinálót.

A Ház pénzügyi bizottságának ülése

Budapest, január 24. (MTI) A Ház pénzügyi bizottsága szerdán délelőtt 10 órakor Ivády Béla, majd Szabó Gusztáv elnöklésével ülést tartott, amelyen Krudý Ferenc előadásában részleteiben letárgyalták a társulati adóról, a tantámadóról és a társulati vagyonadóról szóló törvényjavaslatot. A kormány részéről Reményi-Schneller Lajos pénzügyminiszter és Szász Lajos pénzügyi államtitkár vett részt az ülésen. A bizottság a javaslatot elfogadta s tárgyalására a sürgősség kimondását indítványozta.

JUGOSZLAV TORPEDÓZÚZÓ SZERENCSETLENSÉGE

Belgrád, január 24. (Havas.) A Lubljana jugoszláv torpedóúzó szerdán délután 5 óra után Siberniki (Sibernicol) kikötőben tengeralatti sziklába ütközött és elsüllyedt. A szerencsetlenséget megelőzően a kikötő bejáratánál manőverezett a Beograd és Zagreb torpedó hajókkal együtt. A hatóság azonnal megindította a vizsgálatot és csendőrző láncsal vette körül a kikötőt. Úgy tudják, hogy az áldozatok száma nagy. — (MTI)

A HONVÉD LÉGERŐK PARANCSNOKSÁGAINAK KÖZLEMÉNYE A FELTALÁLÓKHOZ

Budapest, január 24. A m. kir. honvéd légerők parancsnoksága közli:
A m. kir. honvéd légerők parancsnokságához naponta érkeznek olyan találmányok és elgondolások, amelyek teljesen naivak és minden szakértelmet nélkülöznek, továbbá olyanok, amelyek műszakilag megvalósíthatatlanok, vagy megvalósíthatók ugyan, de már megfelelő formában meg is valósították. Ezeknek áttanulmányozása szakközleginknek egyéb fontos munkájuk mellett igen sok felesleges munkát ad. Ezért ezúton értesítjük az érdekelteket, hogy a mai naptól kezdve csak az olyan találmányokkal foglalkozunk érdemileg, amelyek repülő vonatkozásban valóban újítást jelentenek, a részletes számítáásokat és terveket, valamint a mintapéldány gyakorlati kipróbálásának eredményeit szakszerű összeállításban tartalmazzák. Mintapéldányok elkészítésével továbbá a találmányok anyagi támogatásával nem foglalkozunk. A fenti követelményeknek meg nem felelő találmányokat érdemi elbírálás nélkül félretesszük minden további felelősség vállalása nélkül. (MTI)

Debrecen sz. kir. város adóhivatalától. 50.1940. au. szám. **HIRDETMÉNY az ebek bejelentéséről és az ebadó bejelentéséről az 1940. évre.** A jelenleg érvényben levő 291/1934. és 336/1936. bkgy. sz. ebtartási szabályrendelet 6-ik §-ára utalással felhívja a városi adóhivatal az eb tulajdonosokat, illetve ebirtokosokat, hogy ebeiket 1940. évi január hó 31-ig beazrolag felteljenül jelentsék be, az ebbarcát ugyanakkor váltásák ki és egyidejűleg a megfelelő ebadó t fizessek be. Ha az eb birtokosa a bejelentést nem személyesen, hanem megbízottja által eszközli — megbízottjának minden esetben megfelelő írásbeli meghatalmazást tartozik adni — amely a bejelentés teljesítése alkalmával beszolgáltatandó. A bejelentéseket naponként a hivatalos órák alatt, 8—12-ig a városi adóhivatal számviteli osztályának a lakás szerint megfelelő csoportjánál kell megtenni, melylyel egyidejűleg az osztály a bejelentéseket nyilvántartásába veszi és az alkalommal kiváltandó ebbarcáról és bejelentés ebadoról a vonatkozó nyugtát kiállítva a bejelentőnek átadja. A bejelentés elfogadása és az ebbarca kiadása minden ebre csak a reá vonatkozó vezettség ellemi beoltási igazolvány felmutatása mellett eszközölhető. A bejelentés után kiszolgáltatott ebbarca és ebadónyugta a varható helyszíni ellenőrzések céljából jól megőrzendők. Mindazon ebirtokosok, kiknek birtokában a város belterületén magyar fajtájú eb van, az ebadó alacsonyabb díjtételét a bejelentéskor csak azon esetben igényelhetik, ha az eb a „magyar ebörzskönyv”-be be van vezetve s ezt a körülményt igazolják, ennek hiányában az ebnek magyar fajtáját csak hatóság állatorvosi bizonyítvánnyal lehet igazolni. Pasztoreb bejelentésének elfogadása és ilyen címen igényelhető alacsonyabb adótétel alkalmazásának csak a veszteség elleni oltási bizonyítvány bemutatása ellenében lehet helye. Annak, akinek patkányfogó ebe van, az eb fajtáját és azt, hogy az ebet tényleg patkányfogásra használja, megfelelőleg (hatósági állatorvosi bizonyítvány, hatósági igazolás stb.) igazolni kell. Ezen igazolások a bejelentés alkalmával beszolgáltatandók. Megfelelő igazolás nélkül minden esetben rendes adótétel fog alkalmaztatni. Figyelmezteti a városi adóhivatal az érdekelteket, hogy a bejelentés és az ebbarca kiállításának elmulasztása kihágást képez, az ebadó be nem fizetése pedig végrehajtási eljárás folyamatba tételét vonja maga után. Debrecen, 1939 december hó 30. Városi adóhivatal.

MINDEN HAZAFIAS KERESKEDŐNÉL kaphat REPOLÓBELYEGET!

77—1940. II. szám. FELHÍVÁS a folyó évre szóló általános kereseti adó, valamint a jövedelem- és vagyonadó bevallások beadására. A folyó évi általános kereseti adóra, továbbá a folyó évi jövedelem- és vagyonadóra vonatkozólag legkésőbb folyó évi február hó végéig bevallást kell adni.

V. 1. Figyelmezteti a m. kir. pénzügyigazgatóság az adózó közönséget, hogy azok az adózók, akiknek a múlt évi általános kereseti adó alapja a 10,000 P-t el nem érte, úgyszintén azok, akiknek a jövedelemadó alapja a 10,000 P-t, a vagyonadó alapja pedig a 200,000 P-t el nem érte és a múlt évre megállapított általános kereseti adót, illetőleg a jövedelem- és vagyonadó jövedelmi és vagyoni viszonyainhoz képest soknak tartják,

csak folyó évi január hó végéig, vagy amennyiben a m. kir. adóhivataltól ílyirányú figyelmeztetést kaptak, a figyelmeztetés kézhezvételétől számított nyolc napon belül kérhetik szabályszerű adóbevallás benyújtása mellett a folyó évi általános kereseti adójuknak, illetőleg a jövedelem- és vagyonadójuknak új kivétés útján való megállapítását.

Hangsúlyozni kívánja a m. kir. pénzügyigazgatóság, hogy azon adózók, akik adójuknak újbóli megállapítását nem tartják, hanem csak átmeneti körülmények alapján kérik, azoknak adóalapjai a következő évre változatlanul fenntarthatók nem lesznek.

Azoknál a földhasznbérletkötőknél, akiknek bérlete általában 20 holdat meg nem halad, a bérlet terjedelmében bekövetkezett minden változás hivatalból veendő figyelembe. Ez esetekben sem az adózóknak, sem a kir. adóhivatalnak nem kell felmondással élni. Erre a körülményre a község (városi) közegek a földhasznbérlet figyelmét külön is hívják fel azzal, hogy a bérlet terjedelmében beállott változást mindenki folyó évi február végéig a közégi előjárásnál (városi adóhivatalnál) jelentse be.

2. A folyó évi általános kereseti adó és a jövedelemadó alap azoknál a földbirtokosoknál és földhasznbérletkötőknél, akik a múlt évben elemi kárt szenvedtek, amennyiben a földbirtok, illetőleg a földhasznbérlet terjedelme a 100 kat. holdat nem haladja túl és az elemi kár címén a földadó leiratott, a folyó évre hivatalból fog az elemi kár terjedelméhez képest leszállítani. Ezeknek az adózóknak tehát emiatt adóalapjuknak újbóli megállapítását nem kell kérniük.

Másrészt azonban az általános kereseti adó azoknál az adózóknál, akiknek az adóalapja a múlt év elemi kár folytán leszállított, a folyó évben hivatalból ugyanannyival fog emelkedni, — mint amennyivel a múlt évben az elemi kár címén apaszatott.

3. A pénzügyi hatóságoknak jogukban áll azokat az adózókat, akiknek a múlt évi általános kereseti adóalapja a 10,000 P-t, illetőleg a jövedelemadó alapja a 10,000 P-t és a vagyonadóalapja a 200,000 P-t el nem érte s így adójuk változatlanul fenntartandó lenne, abban az esetben, ha a rendelkezésükre álló adatok szerint megállapítható jövedelem-, illetőleg vagyontöbblet azoknál azoknál az adózóknál, akiknél az egyébként változatlanul fenntartandó jövedelemadó alap a 6000 P-t, illetőleg a vagyonadó alap a 150,000 P-t meg nem haladja, az előző évi adóalapokhoz 20 százalékat eléri, azoknál az adózóknál pedig, akiknél az egyébként változatlanul fenntartandó jövedelemadó alap 6001—10,000 P-ben, illetőleg a vagyonadó alap 150,001—200,000 P-ben volt megállapítva, a többlet az előző évi adóalapnak 10 százalékat, de a jövedelemmel legalább az 12000 P-t, a vagyonnal pedig legalább a 30,000 P-t eléri, legkésőbb március hó végéig szabályszerű adóbevallás adására felszólítani és ennek alapján adóalapjukat újból megállapítani.

4. Az adóalap újabb megállapításának a kérelmezése, vagy annak elrendelése esetén az adókivetés — tekintet nélkül arra, hogy az újabb megállapítás mely célból történik — az adóbevallás és egyéb rendelkezésre álló adatok alapján fog történni és így nincs kizárva annak a lehetősége, hogy az adóalapok a leszállítás céljából kért újabb megállapítás során felemeltessek, avagy a felemelés céljából kért újabb megállapítás során leszállítsassék.

VI. Bevallási nyomtatványok: A bevallás céljára kétféle hivatalos nyomtatvány van. Az egyik az általános kereseti adó céljára, a másik a jövedelem-, vagyonadó céljára szolgál. Ezeket a nyomtatványokat — az előállítás költsége megterítése mellett — a közégi előjárásnál (városi adóhivatalnál, kerületi adószámviteli osztálynál) lehet megszerezni, amely az adóbevallások kiállításának módjára nézve is felvilágosítással szolgál.

VII. Büntető rendelkezések: 1. A változatlan adatok bevallását az általános kereseti adónál mint adócsalást, a jövedelem- és vagyonadónál mint jövedelmi kábát, az üzleti (gazdasági) könyvek adatai alapján való adóztatás esetében pedig a jövedelemadónál is mint adócsalást büntetik. 2. Aki az általános kereseti adó bevallását az előírt határidőben nem adja be, a Kivétel során megállapított adalap 1 százalékat, ha pedig a bevallás beadására hozzá intézett felhívásnak a kitűzött határidőn belül sem tesz eleget, az adóalap 3 százalékat illeti bírság fejében. 3. Aki a jövedelem- és vagyonadóbevallást az előírt határidőben nem adja be, a kivétel során megállapított adónak 10 százalékat, ha pedig a bevallás beadására hozzá intézett felhívásnak a kitűzött határidőn belül sem tesz eleget, a megállapított adónak 50 százalékat fizeti bírság fejében. Debrecen, 1940 január hó 13-án.

M. kir. pénzügyigazgatóság. Fodor sk., miniszteri tanácsos, pénzügyigazgató.

66.327—1939. C. szám. HIRDETMÉNY.

Felhívja a városi elsőfokú közigazgatási hatóság a város érdekében közönségének figyelmét arra, hogy a gazdasági munkavállalók kötelező biztosításáról szóló 1938. XII. tc. végrehajtása tárgyában kiadott 87.000—1939. F. M. számú rendelet 21. §-a értelmében minden gazdasági munkavállaló köteles biztosítási könyvet az 1939. évi bélyeglapjainak beszoállítására véget legkésőbb 1940 január hó végéig a városi elsőfokú közigazgatási hatóság (Kossuth u. 20. sz., földszint 46. számú) helyiségében a hivatalos órák alatt bemutatni. Egyidejűleg annak igazolása végett, hogy a járulékot a biztosítási munkaviszony alapján rótták le, illetve a járulékok mindazon hetekre lerovattak-e, amely heteken a munkavállaló legalább 1 napot munkában töltött, a munkaszigorványt, szolgálati cseledeknyvet, munkaadói igazolást is be kell mutatni. Ennek a munkavállalónak, aki az 1939. évben mindvégig keresőképtelen volt és emiatt gazdasági munkát nem végezhetett, tehát járulékot sem róhatta le, a keresőképtelenségét a városi orvos bizonyítványával kell igazolnia. Ennek a munkavállalónak pedig, aki 1939 január 1-én a 60. (ha tüzharcos 58.) életévét már betöltötte és keresőképtelensége miatt 15 hétnél rövidebb ideig, vagy egyáltalában nem állott az 1939. év folyamán munkaviszonyban, keresőképtelenségét a bélyeglap beszoállítására

sakor hasonló orvosi bizonyítvánnyal kell igazolnia. Az orvosi bizonyítványok az 1938. XII. tc. 38. §-a értelmében díj- és illetékmentesek. Az a munkavállaló, aki az 1939. évben 2 hónapot meghaladó katonai szolgálatot teljesített, katonai parancsnokságának erről kiállított bizonyítványát köteles a bélyeglappal együtt beszoállítani. Figyelmezteti a hatóság a gazdasági munkavállalókat, illetve a munkaadókat, hogy ezen bejelentési kötelezettségüknek saját érdekükben — jövőre kiható súlyos károsodás, valamint az ellenük folyamatba teendő kihágási eljárás elkerülése végett is — feltétlenül pontosan tegyenek eleget, illetve a munkaadók ne gördítsenek a jelentkezés elé akadályokat. Miután minden gazdasági munkavállalónak öregségi biztosítási könyvecskéivel kell rendelkeznie, felhívom mindazokat, akik még a fent idézett rendeletben foglaltaknak nem tettek eleget és saját jól felfogott érdekükben, továbbá az ellenük folyamatba teendő kihágási eljárás elkerülése végett is minél előbb szerezék be az öregségi biztosítási könyvet, illetve annak kiváltása céljából haladéktalanul jelentkezzenek a városi elsőfokú közigazgatási hatóságnál. Az esetleg előforduló vitás kérdésekben a fent megjelölt hivatalos helyiségben, vagy ismeretterjesztő füzetek útján, vagy pedig szóbelileg a hivatalos órák alatt kellő felvilágosítást nyerhetők. Debrecen, 1940 január hó. Debrecen sz. kir. város elsőfokú közigazgatási hatósága.

METEOR MOZI MŰSORA

Csütörtökön 5—7—9 órákor: „RACSNÉLKÜLI BORTON” Csak felnőtteknek! Szombatól: „SZERVUSZ PETER”

HIRDETMÉNY. Debrecen sz. kir. város egy darab létszámfélti koros herélt igás lovat január hó 30-án délelőtt 9 órákor a Baromvásártéren tartandó nyilvános árverésen elad. A venni szándékozók figyelmét felhívja ezen vételei lehetőségre a Gazdasági Ügyosztály.

A HAZÁJA SORSÁT ELŐBBRE VINNI AKARÓK SZÍVESEN VESZIK ÉS KERIK A REPULŐBÉLYEGEKET

Apróhirdetések

Egy apróhirdetés egyszeri közlése 10 szög a Tiszántúli Független Ujságban hétköznap 50 fillér, vasárnap 70 fillér. — Vastag betűvel szedett szavak kétszeresen számítanak, üzleti hirdetésre más díjazással. Felvilágosítással készséggel szolgálunk. Apróhirdetéseket este 8-ig felveve a kiadóhivatal. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Ferenc József út 49. szám. — Telefon: 21-52.

Betöltendő állás
Portásnak
fiatalember azonnalra felvétetik, Eden szálló. 112

Szakmabeli
keresztény eladóségeket azonnalra felveszek, Vágó Sándor férfiruha és női kabátháza. 114

Lakást keresők
Keresek központonban március 1-re kettőszobás, fürdőszobás, mellékhelyiségekből álló lakást. Címet kérem a kiadóba leadni. 104

Állást keresők
Egy zsidó mindenféle főzőnő ajánlkozok zsidó házhoz. lehet magános úr is, tanýára is. Széchenyi ucca 43., udvarra nyíló lakás. 111

Jó
családból való leány gyermek inellé ajánlkozok. Cim a kiadóban. 28

Házi
varrónő bécsi gyakorlattal házakhoz ajánlkozok mérsékelt díjazással. Széchenyi u. 5. Grószéknál. 2132

Ingatlan
Berettyóújfaluban eladó felosztva is adómentes, jövedelemző ház, nagy gyümölcsös, szőlővel. Ertekezni Debrecen, Kazinczy ucca 10. 2731

Üzletek
Üzlethelyiség február 1-re kiadó, Széchenyi ucca 23. 46

Üzlethelyiség azonnal kiadó, Baltázár (Füveskert) ucca 5. 2629

Eladás
Halók, ebédlők, kombinált szekrények, rekamié, konyhaberendezések, különféle egyes bútorok olcsón eladók. Bútormagazin, Széchenyi u. 6. 1478

Singer
varrógép, asztal, szék, üstház olcsón eladó, Hatvan ucca 49. szám. 113

Rádió
és villanyvezetési vállalat Miklos ucca 8., keresztpülete. Felelőség mellett vállal villany- és rádiójavitást, szerelést. Gyári gépek raktáron Kedvező fizetési feltételek.

Vétel
Rekamiét, kétszemélyest, keresek megvételre. Címet a Független Ujság kiadóhivatalába kérem beadni. 110

Veszek
bűrtort, zálogjegyet, varrógép, ingóságokat, irodabereendezést tükröt. Hívásra jövök. Csapó u. 16. 1753

Konyhaberendezést,
úgy mint szekrényt, asztalt, székeket, esetleg tűzhelyet, edényekkel együtt vennék. Címet a kiadóhivatalba kérem. 109

Ebédlőszőnyeg
és futót, jókarban lévő, megvételre keresek. Kérem a címet a lap kiadóhivatalába leadni. 108

Ajánlat
Ne dobja el ócska kalapját! 1.50 P-ért újjalakítja, nyúlzsorakalapot 2 P-ért, Weinberger Jenő kalaposa, Széchenyi u. 7. 2668

Fontos
okmányairól készíttessen fotokópiát. Percek alatt el készül és megóvja értékes okmányait az elkallódástól. Műszaki Fotolaboratórium. Ferenc József út 40. Hangya bérház.

Maradék
áron szerzheti be a legfinomabb anyagokat is dr Révész Gézanénál, Piac u. 40. Hangya udvarban. 2577

Hálószobák,
ebédlők, kombinált szobák konyhaberendezések, legjobbat legolcsóbban csak Salamon bútorüzletében vásárolhat. Hunyadi u. 2. Rézletré is! 1980

Elhagyott
vizvezetőket üzembe helyez garanciával és gázvezetőket, M Inar János, Csapó 49. 87

Ellátás
Hungária-pensió Debrecen, Ferenc József út 59. szám. Telefon: 23-39. — Családi otthon, kiltúnó konyha, a legszigorúbb diéták. 1108

Különléle
Combináltszobát, kifogástalan állapotban keveset használt és garantáltan tisztát készpénzzel vennék. Címet a kiadóba kérem. 107

Női kalapszalom,
amely harminc év óta működik, eladó, vagy azonnali átvételéhez pénzes társ kerestetik. Cim a kiadóhivatalban. 106

A szerkesztésért és kiadásért felelős: THURY LEVENTE. Laptulajdonos: Tiszántúli Független Ujság Vállalat. Nyomta: Nagy Károly Grafikai Műintézete, Ferenc József út 49.

Tiszántúli Független Ujság

Kínos be...
Kérdéssé vál...
Sztalin had...
Ön...

Párizs, január 25. (Magyar Iroda.) A román kormány...

A román köljajkai jelentés...
szét angol és francia társaság...
jék üzemben. A nyugati nagy...
politikai és gazdasági köréb...
arant megütözéssel étesült...
hogy a román kormány rend...
telmében

a külföldi tőke birtokában...
társaságokat is kényszerít...
het köljajtermelésüknek a...
piacon való értékesítés...
Az új román intézkedések ö...
litikai és gazdasági követke...
ról ma még nehéz volna vilá...
tet alkotni, mondják a kérd...
lására illetékes francia h...
Mindenesetre úgy látszik, h...
Károly román király mess...
engedelményeket tett ezen...
Berlinnek, de ezek az en...
nyek nehezen lesznek...
egyvezethetők azzal a k...
delmi politikával, amelyet

London a sz... követ

London, január 25. Politik...
ben nagy figyelmet keltett a...
kvai cáfolat, amely szerint...
Unió részéről nem történt...
a galíciai olajmezőkről. U...
hogy a kérdéses területre...
számú német szakember...
ugyan, ezeknek a feladata...
csak abban áll, hogy ott a...
helyreállításán közreműkö...
Arról, hogy a kérdéses te...
Sovjetet a maga egészében...
Németországnak, egyelőre...
szó. Természetesen hang...
hogy Németországnak és...
nek az olajmezők kiaknázá...
közös érdekeik vannak.

Ugyanebból a szempontb...
feszült érdeklődés a romá...
szállítás ügyét is, amellyel...
ban a ma reggeli londoni...
vábbra is igen élesen irnák...
súlyozzák, hogy Anglia — m...
mány félhivatalos nyilatkoz...
szögezte — nem tekinthet...
gol érdekek védelmétől. L...
tétlenül ragaszkodik ahhoz...
mánya teljesítse a vállalt...
kötelezettségeket, amelyek